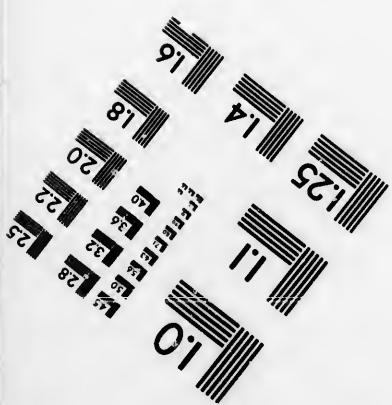
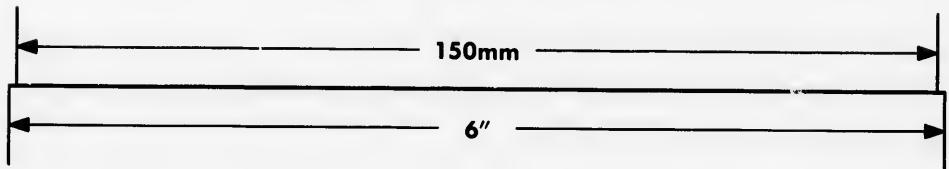
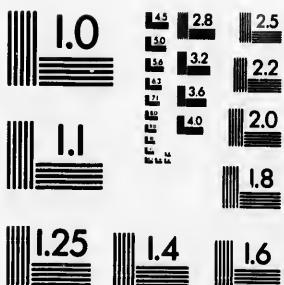
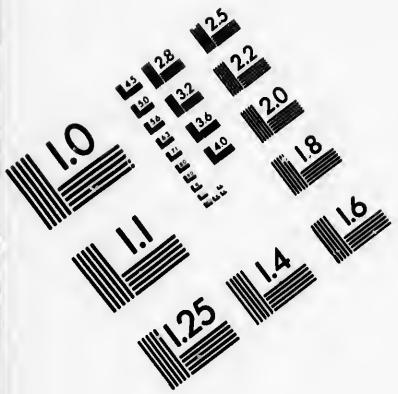
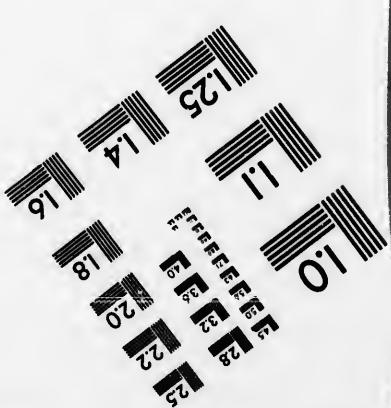

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

APPLIED IMAGE, Inc
1653 East Main Street
Rochester, NY 14609 USA
Phone: 716/482-0300
Fax: 716/288-5989

© 1993, Applied Image, Inc., All Rights Reserved

**CIHM
Microfiche
Series
(Monographs)**

**ICMH
Collection de
microfiches
(monographies)**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

© 1994

Technical and Bibliographic Notes / Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming, are checked below.

- Coloured covers/
Couverture de couleur
- Covers damaged/
Couverture endommagée
- Covers restored and/or laminated/
Couverture restaurée et/ou pelliculée
- Cover title missing/
Le titre de couverture manque
- Coloured maps/
Cartes géographiques en couleur
- Coloured ink (i.e. other than blue or black)/
Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)
- Coloured plates and/or illustrations/
Planches et/ou illustrations en couleur
- Bound with other material/
Relié avec d'autres documents
- Tight binding may cause shadows or distortion
along interior margin/
La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la
distortion le long de la marge intérieure
- Blank leaves added during restoration may appear
within the text. Whenever possible, these have
been omitted from filming/
Il se peut que certaines pages blanches ajoutées
lors d'une restauration apparaissent dans le texte,
mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont
pas été filmées.

Additional comments:/   Various pagings. Page 53 is incorrectly numbered page 19.
Commentaires supplémentaires:

This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	12X	14X	16X	18X	20X	22X	24X	26X	28X	30X	32X
				/							

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

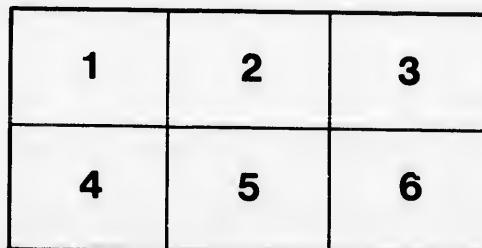
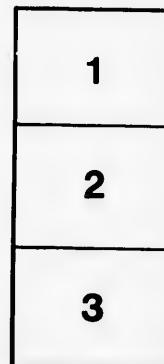
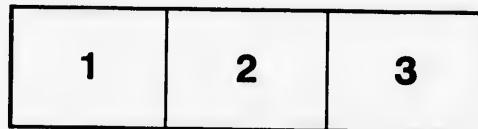
National Library of Canada

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol → (meaning "CONTINUED"), or the symbol ▽ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

Bibliothèque nationale du Canada

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole → signifie "A SUIVRE", le symbole ▽ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

Navigatio Septentrionalis

Det er

RELATION

Over Beskrivelse om Seiglads og
enre paa denne Nordvestiske Passage, som
nu kaldes Nova Dania: Igennem fretum
Christian at opførel

til den Renske, den Stormægtigste
Krone og Konge Kong Christian den fierde/
i det Aar 1619 altermadigst berammet, og til dets Ejerkon
sider hove Hans Majestets Skib Capitain Jens Munk
med havnende Gott, som overalde bare 64 Personer/
med vende Hans Majestets Skibe Enhjorningen

og Lampreren

omme Seiglads efter med giben naadigste Instruction uds
sendt af Schyssombed saa meget muligt oere kunde / er teng
et / men Capitainen efter hys Verikel udkanden med Jagten
er icke nogen ses dreve sigen til Norge hjem.
kommen.

Bemeldning om alle Circumstantier, Rustet og Tilsalb
der Farvand og den Denes Lejlighed uroscrendes af
forstrenge

JENS MUNK.

Den og Diensfarten med Zilid observeres og paa Høyde
med Kongl. Majestets naudigne Bebas udi Trodt publicir
decet 1624.

anden gang efter nauges Kør langebetil Tryffen befodret/
og forbemelte Capitains Liv og Levnets Beskrivelse / ex-
traheret af hans egenhændige Neden Journaller/
formet.

TRYFFERDAGEN,

af Kongl. Majestets politiske og dogtrykkes

1723.

Syr. 43.

Navigantes mare enarrant
cūs pericula.

De som færdes maa
Hab et/ de sige af den
Hartighed/ og vi som
Det here/ forundre os
etc.

Stormagtigste Mybaar-
ne Fyrste og Herre!

H E R R

Christian den Fierde

Banmarkis / Korgis / Ben-
es og Gottis Konning / Hertug
vi Slesvig / Holsteen / Stor-
marn og Ditmarsten / Greve
udi Oldenborg og Del-
menhorst etc.

Din Ellernaadigste Herre

Og Konning

Gaade / Lykke og Fred af GUD
ved JESU CHRISTUM vor
HERRE.

Allernadigste Hrh
Herre og Konning!

forsom Evers Konge
Majestet i bi forgangen
aar / 1619 i bi nand
Betenkende hvor besa
let/ at jeg med tvende Eder
iest. Stibe Enhjørningen / da
ten Lampreren / skulle ulegh
dend mord. Bestilte Passage
opføge / og derpaa haadigt
vet mig Instruction, hvitten
næst Guds Hjelp og Bistand /
pderlig / som meninsklig
og Evne / paa det Korenend
dend vaastelig. Set glads
muelige Glid / syne tunde /
underdanigst Gehorsamhed
terkommet haver. Og end
jeg / efter at jeg af familiie Re

Dedicatio.

igien heimform / strax stillet mig
for Eders Kongl. Maj. til under-
danlig Resolution om samme Rej-
ses Lejlighed / havde jeg dog alli-
Konget sejel udi Agt. siden fremdeles
egangen præbde foregrevne Reise med ob-
naadigste nule Circumstancer udi Venner
ver besat / dae, somme for Dagen / at
ders Kongl. Majest. derom des
ind. Sine krigere Relation naadigst høre
: ud i gudhøje høften jeg længe siden vel
saage om alle dage Eders Kongl. Maj.
adigst udi noedanligst lader tilhøre / men
vitten jeg dog formedelst andre Eders
stand Kongl. Maj. nødvendige Besitt-
sig Skatninger og Menster / hvormed jeg
revend Eders Kongl. Maj. er underda-
ads naadigst forhasted / havde været oc-
undé i høperet, saa jeg iflg tunde den-
umhed ene Relation førend mi stiftlig pa-
og endeligcere. Thi harver jeg nu revider-
tigien Rejse og igienemseet mit Observa-
tioner

giones, som jeg dend samme Rej-
se / Søefarten freis, betiende og
ubetiende Lande / Havner / Passer,
Cours og Kaase / med alde des
Lejlighed / og hvis sig derud inden
fra Begyndelsen indtil dend sid-
ste Eventum er tildraget: saa viit
den mueligste Indsøn og Kongl.
sigelse / paa forbemeldte Passage
var at føge / Dag fra Dag efter
Fartens Forandring og Rejsens
Tilstand skriftlig og sandferde-
lig forfatted / og det alt udi den-
ne liden Tractat siden bestrevet
haver / udi underdanigst For-
haabning at Eders Kongl. Maj.
vil lade sig det naadigst befalde/
og at enhver from / som om den-
ne Lejlighed Ridstab nemmer / jo
ret sandeligen meener og øm-
mer / at det er steed til Eders
Kongl. Majests. Navns og Re-

gi-

giments Ere/ og at Eders Kngl.
 Majest. Gavn naadigst vil vide
 og ramme/saa viit mueligt er/det
 til Undersaatternes Beste nu og
 altid tiene land; bedendes under-
 danigst/ at E. R. M. vil naadigst
 annamme baade mig og dette
 mit føje Arbeide udi sin Gunst og
 naadigst Bestiermelle/ og altid
 min milde Herre og allernaadig-
 ste Konning være og blive. Sud
 Allermegtigste bebare E. R. M.
 med langvarende Sundhed og
 yksaligt Regemente. Givet i
 København/ den 11 November,
 1624.

E. R. M.

Ældring Bligtvilling
 Elsner
 JENS MUNCK.

RELATION

Eller

Beskrivelse /

Om

Eiglads og Revse paa den
Nord Vestiske Passage , som nu
kaldis Nova Dania : Igennem
Fretum Christian, at op-
søge :

Vorudi bemeldis alle samme
Reysis Circumstanter See-
fart / Freta, bekiendte og u-be-
kiendte Lande / Havnner / Bas-
ser / Cours og Raase / paa den
Fart forekomne / samt hves/
som Bidstab værd er / og sig
fra dens Begyndelse/indtil
Enden er tildraget.

Udi

ON

se /

paa den
som nu
gjennem
et op-

alle sam-
ier See-
og u-be-
r / Bas-
paa den
ot hves /
og sig
indtil
t.

Udi

8

10

Repubblica

dei Consoli

di Venezia

1770

1770

1770

1770

1770

1770

1770

1770

1770

1770

1770

1770

1770

1770

Münzen

Tucan

Moneda

Chiffian

ys

Si sicut filii eum

Udi den Hellig Trefoldigheds Navn. Amen!

ANNO DOMINI 1619. Efter
at Kong. Majest. voris allernaa-
digste Herris Skibe, Enhøernin-
ningen og Jagten Lampreren, es-
t. ^{lymde} paa ^{et} Høybemelte Hans Majest. naadigst An-
dern grindesdning med Folk, Uddredning Peoviant, Mu-
nd, neirilning, og anden Nødtørst til den Seiglads
Reyse paa den Nord. Vestiske Passage at
vorden tilbørligen udreed, forsiunet
forserdiget, udi Guds Navn seiglede jeg
ansens Munk med forbemeldte evende Skibe fra
København udi Hresund, den 9 Maj, og vare-
der nu da det Skib Enhøernen otte og syrtiue-
og paa Jagten Lampreren sexten Personer.
Udi Sundet forvartendes Binden indtil den
Maj, som indsalt paa Pinkedag, da seigles
jeg af Sundet.

Den 18 Maj, Smeden vi seiglede fort, om
borgenen betimelig tildrogs sig, at som een
mine Folk gik spaderendis paa Overlobet,
langs hand hastelig vel to Favne fra Bor-
stat sit Hoved under Bandet, kunde dog
e komme under saa snart, som det suntes
gierne vilde, men formedes det hært græs-
kunde det ingen redde hannem, (hviller jeg
erne havde seet) hvor udover hand saa undero-
og blev borte.

Om

Den 25. Majt / uden for Lister blev Jagten
set / saa jeg noddis til at indløbe udi Karsund-
der Lecken paa samme Skib at opføge / og der
ogsaa da der om tandsagede / befandtes iee Raags-
lehullet af Lummernændene at voere glemt ob-
ne / som med Bees vare opfylde / hvorfore jeg
samme Brel incontinent til videre Hart og
Geiglads lod forsærdige. Imeden des Ind-
var udi Karsund / døde min ene Boder / da
paa det jeg funde holde mit sunde Mand. Gal-
soraarsagedis jeg i de Afsødis Steder tre un-
ge Karle paa Skudeneshat antage.

Den 3. Majt / seiglede jeg af Karsund / min
Olyse ydermere at forbre / og satte voris Kaas
West-Nord-West til Heth-Land / som vi og den
2. Junii forbiseiglede.

Den 4. Junii om Morgenens med en Vester-
gang / seiglede vi om Øster-Enden af Ferræ /
som kaldis Syder-Røe / noget nær fire Mille
Vesten fore / og satte saa vor Kaas West og
Vesten til Nord / indtil vi komme Grønland
om Borde.

Den 5. Junii gjorde jeg Overflag paa hvad
Proviant / som forspisset var / og gjorde jeg da en
nis Forordning / hvorledis med Udsvisningen
skulle handlis / nemlig / at Kielder-Svendens
indtegt Boa paa alt Proviant skulle ligge udi
Kabinetteresten min Instructions-Formeldning /
og naar hand en Fonde Goes opflog / skulde
hand den i samme Bog indtegne / og ved Dag-

og

blev Jagten ^{og} Stund / naar den var forspiset med sit Uge-
 udi Raesund; Register forklare / hvor lorange den havde varet
 føge / og dermed Begt eller Maal / lige som det var for Gods/
 tes tre Dage / derfor som han nem / efter den Tids Lettlighed blev
 ere glemt ob / prediceret og besalet / at skulle spise / dermed
 hvorfore jeg havde jeg altid en rigtig Extract / hvad forspi-
 re Hart og Et / og udi Forraad var / af allehaande stage
 eden des ian Proviant og Dril. Item seiglede vi saa ved
 Bodker / da feelig hen til den 20 Junii / da forsat vi nogle
 Mand. Kal / Mile Morden det sonder Cap af Grønland paa
 eder tre un- 5 Grader + 5 Minuter / dog vel + 5 eller + 6 Mile
 s. fra Landet / hvor os da mistte megen Eis / saa
 arsund / min vi maatte legge Øster ad Øren igjen / endeligt
 voris Raas den holt af og til med Storm og Ulvejte indtil
 om vi og den pen 30 Junii / da ful vi det sondre Cap af Grøn-
 land i Sigie / som de Engelske kalde Cap Far-
 bel / og ligger paa 60 Grad 30 Minuter uden
 af Ferse / Erst / den som gaf den Sted samme Navn ag-
 er fire Mile / sade ikke mere derhen at komme. Og er det
 as Best og andree Cap af Grønland et højt Land / og me-
 : Grønland set hæcklige og ujeffend med høye Starpe Fiel-
 ag paa hvad de / dog kunde saadanne høye Fielde ikke have
 erde jeg da en etris rette Aftegnelse og visse Kiendelse / for
 dspisningen den mangfoldige Eis der ligge paa dennem /
 Svendens om gior samme Lande gandste ukiendelig. Og
 lle ligge udi ettersom vi da varre komme til Gretum Danis /
 overmeldning / a hvad belanger Entringen og Indgangen ue-
 log / skulde i forbemeldte Gretum Danis / da modtis der
 og ved Dag amme fieds megen Eis / hvor mand mea agte i
 Synderlighed / at mand tager sig vel vare for
 og Eis /

193. Værlagen so of Gronland fader sig mest
 Nord. Ost / vel saa Østelig paa Østerl. Gru-
 den / sat de af den Gis som kommer Østen se-
 hen tager sin Øste Gudvæsen. // I lige ma-
 de stedee Gronland sig nu i Grotum Davis/
 Mæst Nord. Bef. d. vel sad Østeligen som
 gompligt Grotum Dar. // hvilket udbomme
 usigelig megen Gis og mødes sammen ved
 for forbemelde Cap Garvel / som gives sig ud
 som en ørangel / thi paa degå Grot af Gott.
 der hører det fæld med Gis / nu sommer ud af
 det mangfoldige store Gjordet / som der ud Lan-
 den er. Item der som man steller sin Gours
 for meget vellelig imod Rimeslece Giver / va-
 nes der hannah / lige maade mangfoldig Gjordig
 land mand da skal blive fast fra sin Øvre /
 fordi at Strommen havir med Gisen Gudvæ-
 sen sin Østeliste Øst. // Mægste hød som
 vil tage sig forst at rejse ud i Grotum Davis
 eller Mægis / hand man holde paa d. Gudvæ-
 Cap Garvel / og om mulige er / ve have Cap
 Garvel voi Sigter / saa land hand sæde han be-
 ple Gours hødt hannah da best findes høde
 af forst med Østeliste / og Gudvæsenheden / og
 te sig vel / et hånd vist rærelæret og pænneret
 hand Østelation det et / ellers fører handien
 fælt Gours / o j det maan bandoblyderne og ha-
 ve grænges sig øst paa / fødens hund sommer
 over de 50 Grader med en Østlig Gours
 At komme til min Gours igjen / og Øyen wi-
 der at fremme. // Det

det sig mest
Dit det Gp
Gsten sevi
A lige mad
um Davis/
vedtigen som
ubtomme
mannich ud
gives sig ud
der af Gun-
dinner uuf-
des ubi Lan-
et din Count
Gidev/ en
ordig Herdg
sin Røye/
sen Sudvest
este hæs som
rum Davis
o Gode Ra
lens røye/
elighed dog/
ig puncer
etter handien
rude og ha-
ind sommer
elig Count
Dyken wi-

Der jeg nu paa 6000 en halv Grød Konge
der of Cap. Garvel er for Jis i vi kommen / so
sig min Goss Abelsen til Lord, efter en et
komps Variationem to Hafgeallogen hører
es da paa æretlige Sider udi det Færekonge
møgte megen Jis / dog formodelst den ramme
der vi da børke funde vi udi nogen Maader
herhørte kogg us varre / og var en Ware stort
vis pels 40. Hafne over Vandet / hvilket af den
som det ikke havre fæl / skulle (man slet) næres
at varre y-troeligt / og er dog saa udi Handhen.
Den 8 Junii finge vi Landet paa den Ameri-
kanse Øde udi Sigte / dog funde vi ikke hoc
meget Jis komme til Land / os samme middag
havde vi Hædden 62 og en halv Grød / og hædre
vi da os til uden for Jiku / og funde intet
udrutter / Den 9 Junii om Mitten var det sandan Dag
rum Davis / ge og stor Kuld / at der hengde Jis Eger / udi
o Gode Ra / Dettelet / et Quarter langt / saa at ingen af
e have Cap / folkes funde bierge sig for Kuld. Det samme
næste morgen / Dag stand Skloen var tre efter middag / in-
der Sælen den sammesleds saa heed / at Soldene
køste Davis Mulfangere / og en Dørs Bergfugne
ne med / saa led jeg staar ind imellem Hæn upi
en stet Bugt / som Styrmanden nærmestet / etter
des Hædde vi havde / at skulle dogges den næste
Entring af Lombis eller Hæderon Gøtrede / og
fan vi da ved lang Indredagation der ikke ar-
be den rette Entrins erforsede / og ingen

os der befunde / hvilken kom ud af trende store
Gjorde / hvorfor vi have kaldet forbemeldte
Plads Gjede Gjorde / og maa med rette velsaales
vis kaldes / og ligger paa syd forstrevne Hym-
de nemlig 6° og en halv Grad / og strecker sig
der ud for til Munkenes / Sud. Sud. Øst og
Nord. Nord. Vest / vel saa suderligt / og nordo-
lig / dermed satte vi vores Cours syderlig langs
Landet / hvor vi befunde alt Broden Land og
høje Klippe / indtil vi komme til Munkenes
(som nu saa kaldes / hvilket var den rette Nord-
Side af Entringen ind udi Hotson Strede eller
Lombles / som nu kaldes Fretum Christian).

Den 11. Julii om Middagen var det skjent
klart Veierlig og Swelstin / dog var der megen
Jis / da bekomme vi den rette Synde / som for-
bemeldte Munkenes ligger paa / som er 6°
Grad / 20 Minuter / og det Hland / som udi
min Instruction er besørt / for Bindingen udi
Entringen / skulle ligge paa 6° og en halv Grad /
forbemeldte Entringen have vi befundet paa 60
Grad / 40 Minuter / dog herudi land nogen
lunde sindis Gaut / af Marsfag / at vi icte kunde
komme saa nær forbem. Hland for Jis. Og
er dette udi Sonderlighed her at agte / at hvem
som heldt herester hender forbemeldte Fretum
Christian eller Hoeson at beseigle / hand sette
altid sin Cours saa / at hand icte kommer vide-
re end 6° og en halv Grad paa det / at den
baarde Strom / som falder haadest Syden
hen /

trende store forbemeldte
tte vel saales
revne Høys
streder sig
sud. Øst og
t/ og nord.
derlig langs
en Land og
Munkenes
tette Nørde.
Strede eller
rissian.

det stigant
der megen
e/som føs.
som er 6.
/ som udi
dingen udi
alv Gravd/
et paa 60
and nogen
icke funde
Jis. Og
e/at hvem
te Greetum
band sette
mer vide-
t/ at den
st Syden
hen/

ben/ hannem icke forsætter/ iligemaade den
sterke Ebbe/ som kommer af Greto Christian/
bi udi samme Greto fluer og falder Vandet
med en ret ordentlig Eisd som Gavne og meter
og meget dybt Vand/ hvor ester en hvee Land
silde at tage sig vare/ om nogenagter den Farre
at beseigle.

Anlangendes Entingen langs isen nem
forbemeldte Garvand Greetum Christian/ og
hvad si der havet tildraget/ hvad Courts vi
have sat/ hvad Jis der er fundet/ og hvad der
udi Canalen er steed/ saa vel som paa Landet
saar adskillige Steder vedersaret/ det alt hender
es/ ut seqvitur.

Den 12 Julii sende jeg min Lieutenant med
noale af Folket til Land/ ved Munkenes efter
Band at hende/ og hvad der fantes at forfa-
re/ esterdi det suntes en beleilig Plads for Finn-
ing/ Band at bekomme/ om Astenen kom de
ilbage igien med Band/ og berettede/ at der
ware vel Havner/ men ingen Under Grund/
de heller var der sicke for Jis at ligge/ hvore
ore vi da af twende onde Bilhaar den beste
naatte udvelge/ thi vi ingen steds udi den gande
se Canal funde see aaben Band/ og en halv
Mil fra Munkenes/ lod jeg faste Lod og sic
Grund paa 150 Gavne. Samme Dag stod
es to ellee tre Fugle med en Bosse/ og omfides
prang samme Bosse i Styret/ og tog
Landen for af min Hat.

Den 13 Julii imod Astenen/ des vi nu var.
udi

udi største Nod og Fare / og os var da vi raa
 importerer / efterdi vi med Loverung icke leng
 re komme kunde / og Jisen trengde hart ind
 os paa alle Sider / da udi saadan Peric
 ansaae alle Officererne for raadeligst / at tag
 alle Geiglene ind / og giøre Jagten Lamprene
 fast ved Skibet Enhistorningen / hvilket ogsa
 stede / og besalede saa alting udi Guds Haand
 og udi Fortepstning til Gluds naadige Side
 dreve saa bort og Jaen udi Jisen / des Leiligh
 hed om Jisens Anfauld og Skibenes Evangel
 di Jiset / portet hos denne Tractat i syret / udvist
 Denne Grund vi med stor Livs. Fare fa
 dreve frem og tilbage udi Jisen / da støtte Jise
 et stort Knæ til den ene Side paa Skibet / ion
 sad under Venen af Gallionen / og var med si
 store Jern Boltte tilslaget / hvorførre jeg han
 de alle mine Zimmermaend til Beck / og sæt
 samme Knæ til reite igien / men det var denne
 for mægtig / saa de intet paa den Sted dermed
 formaatte / saa lod jeg da sveye og vende Sk
 bet om / saa at den Side / som Knæret sad fra
 get til / kom imod til Jisen at drive / eg lod
 med Koret giøre og vende til Jisen / at Knæ
 i nogen maade kunde komme til dette igien / hv
 let og stede / saa vel som 20 Zimmermaend ha
 de været over det at flyve og igien forsædige
 og siden dreve Zimmermaendene Boltene in
 bedre / som var blevne kraagede.

Den 15 Julii om Morgenens udi Dagning

Co
nlylige

var da vi rævninge af Gjernholmen og fægtede fra den un-
 rung icke længe næder hvore Land ud i Kanalen og ved vi da an-
 gede hatt ind til landet under den Lovold som var den
 anden Peric. Etterfølge folkebydningen og voldsomme Sognads
 deligst, at tagte vindene og stillede vandet ud over. Sognads
 men Kamprene var dermed ikke tilbidsa. Sognads
 hvilket også var af Landet, og langs Landet var adskillige
 i Guds Haand stegne stuenes Verge. Gud gør det godt / min
 naadige Hjelpe den Dio Gudt be alle salut / og des
 sen / des Leilige Giften derved givest Rock omkring os vort al-
 menes Evangelie / Gudt er det jeg elsker min Gudt fra Guds
 Livs. Fare for minne Lande / da mi
 da storte Giften / og de mindre Giften som stegnede si; mitte
 aa Giften / som er en ubekendt vort kiste Land / der andre os
 og var med sognads / og børde jeg haue
 orsorce leg haue
 Væk / og sæt
 det var denne
 i Sted dermed
 og vende Giften / og
 knoret sad fra
 rive / og led sognads
 sen / at Kna
 dette igien hvil-
 mermaend han
 en forsædige
 ne Voltene in
 e.
 udi Dagning
 for

ingen Role /
 og Giften / dyne Giften harde været / den
 nyligen.

Den 18 Julii, som vi laae bag en Holm
 Stiul med Slibet og Jagten formerkte vi at be-
 vare Solt paa den Sønder-Side af Havnene
 hvorfor jeg strax bemandede min Baad, og fød-
 selv personlig med der hen / der Landsens Sol-
 som der da vare / fornumme / at jeg kom til Lan-
 det til dennem / blevde de stillesaaendes / og hav-
 de lagt deres Gevehre / med hvis andet Redstaf-
 de havde / bag nogle Steene. Og der jeg m-
 kom til dennem / da hvad Reverent, jeg dennem
 bevliste / den samme bevliste de mig igien udi l-
 ge maade / men de holdte sig flitteligen imelle-
 mig og den Plads / som deris Gevehrlaae / hv-
 jeg og gav vel acht paa / og mig derhen forsy-
 de / og tog deris Gevehre og Doent op i min Haan-
 da lode de sig strax merke / at de heller ville mi-
 alle deris Klæder / og være nognede / forend de vil-
 meste deris Gevehre og Redstab / og pegede p-
 Mundengivendis dermed tillende at de med sam-
 Gevehre og Redstab skulde soge deris Gode / og
 jeg same deris Gevehre og Doent nedlagde sloge
 Henderne tilsammen / og saae op til Himmel /
 og træde sig meget lyftige og glade / der ester f-
 cerede jeg dennem Knive og allehaande Jernsan-
 og blant andet gav jeg en af dennem et Spejl / aa have
 anen / end vidste intet hvad det var / hvorfor jeg / und jeg /
 tog det fra hennem / og holdt det for hans El- / en desimi-
 sigt / at / end kunde se sig selv. Der det stiente Ba-
 de / gred hand Spejlet hasteligen sca mig / og si- / sendte
 Det udi sin Barm / der ester foraride de mig i / syde Vin-
 dige,

dag en Holm
nerkte vi at den
e af Havnene
Baad / og tog
Landsens Goll
eg kom til Lan
ndes / og har
andet Redstab
Og der jeg n
nix jeg dennen
igien udi Isen
eligen imelle
behr laae / hv
erhen forhaabning
o i min Haan
ller ville missig
frend de vil
og pagede pa
at de med sam
is Gode / og da
plagde sloe
til Himmel
der efter ful
nde Jernsanden
n et Speigelaa
for hans Aa
Der det sted
a mig / og si
ldige.

ne maade igien / af hvis de havde / som vare ad
tillige flags Fugle og Selle - Flest / og var des
en af mine Goll / som under sit Ansigt var meget
brunagtig / og havde sort Haar / den tog de alle
ammen udi Havn / meendedes visseligen / at hand
ar en af deres Landsmaend og Nation / hvorled
es disse Goll vare kicke / og hvad deres Ge
ske og Redstab var / der af findes Kazon udf
enne højsælende Tavle.

Samme Dag ad Aften gik jeg igien til Gelo
oldt saa en tidlang af og til / men jeg havde dog
ingen Forhaabning paa den Tid at komme igien
em Isen / hvorfore jeg begav mig igien til den
havn / som jeg havde talet med Folket / i den Aet
eller ville missig Meening / at komme videre med dennem udi
Redstab / men det var alt førglevis / thi jeg blev
stille liggendes indtil den 22 Juli / men der
dog ingen Goll til mig / u-anseet / at jeg
is Gode / og da faren dennem med adskillige Forøringer havde
plagde sloe begavet / ikke heller komme de igien at hente den
til Himmel / syster Redstab / saa længe som jeg der blev
der efter fuliggendes. Hvoraaf er at concludere / at de (ua
have Hvirighed over sig / som dennem
et Speigelaa have forbuddet at komme til os igien. Den
hvorfors fuld jeg nu laae der udi Havn / og meente at Gi
for hans Aa / endelig stulle drive bort / lod jeg mit Folk
Band / og lod dennem toe deres Klæder /
a mig / og si sendte en Part af dennem op i Landet / at
ide de mig i syde Rinsdiue / som paa den sted sandtes mange

Den 2. Julii imod Aften / der jeg fornem / at
ingen af Landsens Folk vilde komme til mig / gior-
de jeg ferdig at segle deraf / og lod jeg samme-
steds opsette Kongl. Majest. Vaaben og Navn
Christianus quartus / og kaldede forbemeldte
Havn Min-Gund / fordi vi kunde der samme-
steds nogle Dinsdier og allestedt hvor vi fun-
deris Gille-Dredlab liggedes / derhos lagde jeg
adstillinge slags af vores Bahre / Knive og alle-
haande Jernfang / og der efter ginge vi til Seigls-
samme Havn et en meget god Havn / thi mand
Land der ligge trygt for ald den Bind / der blese sigien / si
De
sen / at
ler tilb
og os.
meget /
som blo
ind paa
Den
af Jiser
den Be
miste
sogn
maade
Stu
gen blev klar / befunde vi os at være paa allien meget
Sider med Jis gænde omringet / saa vi icke paa des vor
nogen Boug heller Side kunde aflegge. Hvorudi stod
far vi gjorde Lamprenen fast med Enhjernen / og Jise-
gen baade for og agter / og kunde Stengerne næste Land
der / thi der begyndtes en stor Storm / og dreide været
saar hen hvor Binden og Jisen os ville henvært siglet pa
og kunde samme Sid ingensteds see aaben Vand bedre le-
eg næstfølgende Nat trengde Jisen ind paa en Holm / e
saar hart / og synderlig udi Lee sade vi saa fast u / lev for
di Jisen / at vi icke kunde vige til nogen Side / saa Den /
at Jisen sondertrykte fire Under-Stocker / paraklemmt
Bætten Lamprenens Boug / og Jisen stod si steds kum-
under Køllen paa Lamprenen / at mand vel kunne helle
de legge sin Haand langs ad Køllen / saa da den Sti-
ene Stavn til den anden / som Kortet udviser. Es / og d

Den 2. Julii am Morgenens tiliig / der Dagalle Stu-
gen blev klar / befunde vi os at være paa allien meget
Sider med Jis gænde omringet / saa vi icke paa des vor
nogen Boug heller Side kunde aflegge. Hvorudi stod
far vi gjorde Lamprenen fast med Enhjernen / og Jise-
gen baade for og agter / og kunde Stengerne næste Land
der / thi der begyndtes en stor Storm / og dreide været
saar hen hvor Binden og Jisen os ville henvært siglet pa
og kunde samme Sid ingensteds see aaben Vand bedre le-
eg næstfølgende Nat trengde Jisen ind paa en Holm / e
saar hart / og synderlig udi Lee sade vi saa fast u / lev for
di Jisen / at vi icke kunde vige til nogen Side / saa Den /
at Jisen sondertrykte fire Under-Stocker / paraklemmt
Bætten Lamprenens Boug / og Jisen stod si steds kum-
under Køllen paa Lamprenen / at mand vel kunne helle
de legge sin Haand langs ad Køllen / saa da den Sti-
ene Stavn til den anden / som Kortet udviser.

Den 24. Julii blev vi fast fiddendes udi Isen/ at Slibene lunde ingensteds drive frem mellem tilbage/ fordi Isen laae fast imellem Landet og os. Og den Is, som kom af Øen/ trengde meget fort ind paa os/ thi det var en stor Strom/ som bleede af Syd-Ost/ hvilken Wind stod vettet ind paa Landet samme steds.

Den 25. Julii/ var vi i lige maade hørt trengte af Isen/ og kunde ikke heller nogenteds se aarne til Seigls/ den Band og havde jeg samme Aaen noget nærværende/ thi mand miste Maend udi Isen/ som skulle hente en Dreg ind/ der bleede igien/ som var fast paa et stycke Is/ at vi i samme maade nogentunde kunde torne Slibet/ at det ikke/ der Daalke skulde have for megen stor Fart/ thi der gik voere paa alle en meget haard Strom. Samme Dag besaa vi ikke paa des vores Roerlade paa Slibet Enhørningen legge. Hvor udi Stocker. Item samme næstfølgendes Mat d. Enhørning og Isen og Strommen og ind imellem det saa Stengerne næste Land og nogle Holme/ saa at der som der havde vorm/ og drepte voeret til Styremænd/ som havde aarligenville hensørte siglet paa samme Far-Band/ da lunde de ikke aaben Band bedre leedsaget Slibet igennem forbemeldte en ind paa en Holm/ end det af Isen og Strommen udstedt vi saa fast udi lev ført og drever.

Den 26. Julii/ befunde vi os at voere ganske Stocker/ på øjeklent af Isen paa alle Sider/ saa vi ingen Isen stod steds lunde komme til at stoppe med et Under/ mand velkunstige heller kunde vi saa noget Thoug udi Landet/ saa da den Slibet blev den ganske Dag stille liggenoget udviser. Yes/ og drev hverken ind eller ud/ saa vi paa samme

me Eiib vare udi allerstørste Næd og Fare / og
vidste nu ingen flere gode Raad at bruge / men
befalede ald Sagen i Guds Haand / og bade
hannem indeelg om Hjælp og Bistand / og sam-
me Dag gave vi hver ester sin Evne noget til de
Gattige.

Den 27 Julii drev vi mellem nogle Holmer / og
og hvad vi med en Eiib drev ind / det drev vi ud / tilbage igien med en anden Eiib / og drev da
omkring os saa mangfoldig Eis / at det var icke muligt / at mand nogenskeds funde komme til Lands / om mand end dermed funde vundet den ganske Verden.

Den 28 Julii komme vi med stor Møye og folket v
Arbeide ind udi en liden Bugt imellem Holmer / hvor vi strax sode gaa tre Under i Grunde / og en mar
sørde twende Kabeltous i Land / og fortede c. 3 meter meget
legste Vand saa nær Grunden / at vi da neppe
lig havde Vand under Kiøllen / men der Glober vilet / o
kom igien / da blev vi saa hart af Eisen tribuleret / Gav
ret og tvingde / at vi havde meget mere Arbeide / paa
under Landet / end vi havde paa Rommet idlan
Sisen. Og stod der et stort Stycke Eis fast / at
paa 22 Havne dyb / hvilket brast mit i toe / undet
det Eis gjorde saadan stor Sse og Roling / at vi hast
Gagten Lamprenen / som lae ved Siden paa En
hjørningen fast gjort / havde nær slingret ud
Grunden / dersom vi icke saa snart havde lagt
den fra Enhjørningens Side / forend Taugten / da
blev hugget / som hun var gjort fast med.

Den Slibene

og Fare / og
at bruge / men tille / som paa alle Sider trengde ind paa os /
and / og bade som vi laa udi en liden Bugt imellem nogle
land / og sam Holmer.
ne noget til de

Den 29. Julii havde vi nok med Jisen at bes
et af Jisen / og megen modsommelig Arbeide / at
nogle Holmer / vi kunde holde Jisen fra Glibene / som før er
det dreve vinkelst.

Den 31. Julii komme vi med højest Vand
at det var ikke ind over nogle Klipper / som med laugesste Vand
vi komme til kunde vel fire Havn tørre over Bandet / og kom
de vundet den næste saa ind udi en liden Bugt / hvor vi kunde lig
e sicher for Jisen noget bedre end tilforne. Thi
for Møye og folket var saa gandstæ udtrællet / at de ikke nu
llem Holmer engen det store Arbeide kunde udstaa / at sætte
i Grunde / og den mangfoldige Jis fra Glibet / diligest den
ortede et med meget Firen og Holen / som der saldt at giøre.
vi da neppe

Dan 1. Augusti / der Folket havde nu meget
en der Floden vist / og vi igien vare komme noget til Rolig
Jisen tribuleret / Gav et Qvarter af Folket sig til Lands tilli
sere Arbeide / paa Forsøgelse / om vi kunde fanget noget at
ommel idlangtude til Forskning / og singe vi da vel Ring
lycke Jis fast iur at see / men de vare saa meget sky / at vi ej
ist mit i toende komme dennem nær / men dersom jeg hav
g Roling / altsa hast to eller tre gode Hunde / havde de vel
ilden paa Eng / undt gjort os nogen Fordeel / dog singe vi der
x slingret ud i mimesteds efter Haanden nogle Harer. Be
et havde lagt jænde Folkene / som midlertiid bleve ved Gli
end Gauglen / da vare de ikke nogen Kild veresløse / men
st med.

Det føede udi Verk med Jisen at hindre og afverge / at
Den Glibene kunde vorde ustad beholdne. Den

Den 5 Augusti begyndte Jilten noget at tyndes / og bortdrive / hvortore jeg lod lasten opromme / og lod hente mere Ballast / syldede mit bil om / lod hente Vand / gjorde altingest klar og gjorde nye Forordninger om Seigladsen / i adersom vi formedelst Taage komme fra hvert andre / paa hvad Steder og Højde vi da igien skulle findes / endog den finding var meget uvis at ilde paa.

Den 8 Augusti saldt der saadan en Sne at alle Fjerde vare der med bedekede / og langandske fulde / og laa paa Overlobet Sne meer end et Quartet tyk / samme Dag lod jeg der begrave en Baadsmand ved Mavn Anders Stavanger. Hvad denne Havn belanger / have vi talret den Haresund / ebt vi singe det mange Hare / og haver jeg sammesteds opsat Kongl. Mahest. Vaaben og Mavn med store Rader / o ligger denne Havn hen ved 50 Mile ind ud Hreto Christian paa 62 Grad 20 Min. ved de Norre Land / med en stor Fiord der hos / som strecker sig ind meest Nor / og uden vest inde udi samme Fiord er vel noget at bestille / dog icke farend udi Augusti Maanet. Nok ligger den hos Vesten for en anden Fiord / som strecker sig og norria ind / men for den store og mangfoldige Haab Gis der drev / var det icke muligt at komme en halv Hierding Vejs fra Slibene til Bands. Stem / findes og sammesteds meget af det Rydste Glas / og i lige maade lod det sig an-

n noget at tyn-
lod Lasten op-
ist syldede mi-
altingest klar
Heigladsen / a-
omme fra hve-
yde vi da igien
z var meget u-
dan en Sne-
ekede / og la-
et Sneemeer
lod jeg der be-
Anders Gras-
anger / have r-
et mange Ha-
t Kongl. Ma-
Barder / o-
Mile ind ud
Min. ved da-
der hos / son-
Evist inde u-
estille / dog ic-
Nok ligge da-
om strecker si-
og mangfoldi-
ueligt at kom-
Slibene i
steds meget
lod det sig an-

ke / som der skulle være nogen Erh / men ester-
di jeg havde ingen med mig / som der paa hav-
de nogen Kundstab / blev der om icke sonderlig
rantsaget / dog lod jeg syldne nogle Sonder fuld
af forbemeldte Materie / som jeg tog med mig.
Folk paa dette Land belangendis / have vi ingen
paa den Eiid fornummet / men dog kunde mand
se visse Zegn og Klendemerke paa alle Stroeder /
at der havde tilserne været Folk / som have haft
deris Eieler sammesteds.

Den 9. Augusti ginge vi til Seigels med en
Nord. Veste Bind / vores Rejse videre at stemo-
me / og satte vi voresours Veste Sud. Vesti
som den Eiid var nærest bi / fordi vi vare da
for Jisen blevne frie undertagne nogle Stycker /
som dreve her og der paa nogle saa Stever / og
samme Eiid begyndte da en meget haard og stor
Storm / og da Binden og Strommen komme i-
mod hver andre / gik saa stor huoll Goe / som
jeg eller nogeninden Slibe Borde aldrig til-
forne havde seet / hvor til den sterke Flod og Eb-
be der falder er Marsag / thi naar Strommen og
Binden ere imod hinanden / da gisr den det
huolle Band med en Storm / thi Bandet voxer
og falder der sammesteds over sem Havne / med
en reet ordentlig Eiid som for er sagt.

Den 10. Augusti / om Morgenens betimelig
komme vi til den Vester-Side af Greto Chris-
tian / da sætte Strommendene derisours sy-
derlig hen / meenendis at vi skulle være kommen

udi en stor Bugt / hvilket dog fandtes anderst. Sne
dis at være. Som vi nu seglede Synder hen / find
langs Landet / besunde vi det at være et meget højt Land og brodet Land / fuld med adskillige Øer
Ølander / og uden Evifl skulle der vel mangesteds den Vand
hvis gode Havn / om mand havde der om ²⁰ Min
fitteligen søgt / og Eiden havde sig tilstrekkelig men for
Som vi nu alt saa seglede langs Landet Syns ikke paa
der hen / komme vi paa det sidste til en stor Udhug / som nu kaldes Gieckenes Kap / ligger unge
fehlig paa 60 Grad / hvor der ogsaagaard en ^{ma vi} 10
stor Bugt ind / som stredede sig øst Gud. Vest ^{saa nor}
ind / hvor vi komme til et laadt og flot Land / ⁶³ Gra
hvillet den Engelske Styrmand lod sig merke tillige G
med / at det skulle være den Plads / som vi efter idt S
søgte / men de Ord og den Meening blev snart ^{edt og} Qua
iglen talbet / udi samme Bugt lod sig vel ansee /
at der gik / stjone Fiorder ind / men for Eidens ^{om her}
Korthed / som stedde os ikke lenge der at fortæve / satte vi voris Courser ud af forbemeldte Syns
der. Bugt voris Drense og Fart videre at fremme. Og ligger samme Bugt paa 60 Grade ved ^{caarter}
saa syderlig.

Den 14 Augusti / som vi vare komme hen ved ¹⁰ Mar
sem Mie udaf den Synder. Bugt / komme vi til ^{per alti}
et stort Øeland / hvilket var paa den Nord. Øst. Ende et meget højt Land / men ved den Syns
Side var det fuld med Iis / og foerd at det ^{med meg}
følle mange fugle til og fra Landet / og det med ^{and kon}
Sne laa højt overtagt / kaldede vi samme Land ^{Elid drik}
^{en anden}

Sne

ntes anderle. Snee. Neland / hvorledis dette Land var til-
Synder hem set/ findes udi hosfolgendi Rort.

være et meget Den 20 Augusti/ kom Vinden Østerlig/ med adstillinge hvorför vi satte voris Cours Besten til Nor-
el mangesteds den Variationen astagen og var da paa 62 Grad
avde der om 20 Min. og vare vi da udi vorls rætte Farvand/
sig. tilstreckel men formedelst der sald nogen Zaage/ kunde vi
Landet Synse paa nogen Side see Land/ u-anseet at sam-
il en stor Udsne Farvand var ikke over 16 Mile breedt/ paa
ligger unge den Sted imellem begge faste Land. In Sum-
saa gaar en ma vi seiglede alt saa Best-Nord-Best/ vel
t Sud-Best saa nordlig/ indtil vi besunde os at være under
slet Land/ 63 Grad 20 Min. Dog vare vi imidlertid ad-
lod sig merke tillige Steder/ som her nu icke Navn givis/ dog
som vi ester. udi Sse. Kaartet/ som her om giort er/ findes
g blev snart litteligen ester deris Dimension udi Quantitet
ig vel ansee/ og Qualitet/ Storlighed og Danlighed afma-
i for Zidens ede og bestrevne. Item de høye Nelande/
er at fortæ om her omkring findis/ ere udi lige maade i Sse-
neldre Syn- kaartet afmalet. Her sal mand tage sig va-
ere at frem- te/ at mand icke kommer disse Lande og Iisner
o Gradvæl aldis/ for nær/ af Aarsag/ at baade den haas-
de Strøm af Gret- Christian/ og den af No-
ime hen ved bo Mari møde hver andre sammesteds/ hvorför
Komme vi til der altid falder megen Rasling af den store
Nord-Ost- Strøm der gaaer/ og gemeenlig driver der til
den Syn- med megen Iis udi samme Strøm/ som hverken
fordi at der land komme hid eller did/ thi hvad som med en
og det med Elid driver bort/ det kommer tilbage igien med
amme Land en anden Elid. Item naak mand kommer ved
Snee.

10 Mile

10. Meile vestre lig hen udi forbemeldte Farvandet ud so
 da fanger mand to Yelender under Sigte hvilke Bæder
 le Kaldis Søster, dennem land mand lodde rundt olde
 omkeliig, men der som nogen vil ind udi Novum Sud-Mare
 og sætte sin Cours til Novam Daniam er et bl
 da skal hand holde forbemeldte tvende Yelander. Sig
 der udi Logbord, en halv eller heel Mil, denne land
 hand land vel løbe paa begge Sider, og da vi land ma
 sterlig fra hennem udi Farvandet møder han er inde
 nem et stort slet og laugt Yeland, som man ingen
 ogsaa land lodde omkring, Kaldis Digeses Hægger ve
 land, og er det stor Slade, at samme Yeland lug paa
 ikke ligger under en syderlig Horizont, thi de del som
 er baade et stort og slet Land, og mand land ls. Deo
 be det rundt omkring, paa et Lod, vil hand o Gesverli
 i lige maade løbe ind udi Novum Mare, kan Sneefug
 hand og løbe paa hvilken Side hand vil, men forbemelli
 det er dog best at løbe Morden om, fordi dette min
 falder ikke saa megen Jis, som paa den Synder, og on
 der-Side. Og seiglede jeg samme Land rundt landet omkring; Item, fra den Nordre ende af den renen til
 Yeland som nu kaldis Digeses Eyland, og til Storm
 gens Munkes Vinter-Havn udi Nova Daniam den
 nia, er Coursen Sub-West till Syden og Syd, andre
 West, etmaal seylads, og naar hond begyndte reentis
 at faa Grund zo Fayne og mindre, da land og inde
 mand holde sin gang noget syderlig, indtil saa Storm
 lenge hand fanger det syndre Land udi Sigte, og ved va
 som er et laugt Land med Stouw, og da sta. Slugden
 hand finde nogle lauge Klipper, hvilke stiude siuge

Idte Jarnevand is ud som en Bladde / og der ere opsatte tvende
 er Sigte hvil Bardere / vil hand udi Havnen / da skal hand
 end loddie rundt olde Barderne udi Styrebord / og seigle saa
 d udi Novum Sud-Best ind / men noget ind udi Gabet lige
 ham Daniam er et blind Skier under Vandet ved den Ho
 vende Delanter-Side / saa at mand kand vel gaa det forbi
 et Mill / do nu land hand sette paa / 7 eller 8 Foyne / siden
 ider / og da var and mand vel forsare / hvorledis det haver sig
 et myder han er inde med alting / fordi at Skibet / Enhjor
 d / som man ingen (af Marsag som her efter skal bemeldis)
 Digses Hægger vel en Mill bedre op i Fiorden / bag en
 amme Deland Hug paa den venstre Side. Besee Tablen saa
 erizont / thi del som Gaarjet / som dorom her hos findi:z.
 nord land is / Deo / Septembvis / der jeg nu med styrke
 / vil hand o Besverlehed / formedelst Storm og Uveier /
 Mare / kan Sneefug / Hagel / og Zaage var kommen udi
 land vil / men forbemeldte Havn / da lod jeg strax sammenset
 n / fordi denne min Slippe / som var afstildt udi sex Sty
 ia den Synder / og om Matten der ester holdte vi Bage paa
 e Land rundt landet / og havde en Ild optændt / paadet at Kama
 e ende af den renen kunde finde til os igien / som udi den store
 land / og til Storm og Uveier var fra os forvileet. Og
 i Nova Danom den saa til os igien den 9 Septembvis / og
 den og Syd varde været under der Nørre Land hvor der
 end begyndes neantis at skulle været et aaben Gab / og van
 re / da land og intel. Og ester at Folkene udi forbemelds
 g / intill saa / Storm / og anden haard Tilsald og Besver
 / udi Sigte / gbed varz matereret / og en Part derudover med
 / og da sta Dingdom betagne / lod jeg udi disse Dage forte
 hville Stude / siuge Folk af Skibet paa Landet / og funde vi
 sig

end da nogle Molte-Bær, Sticke-Bær og Andre, som udi Norge kaldis Lyde-Bær og gien Krag-Bær, og lod jeg dagligen giøre en god far til Sild for de Siuge paa Landet, hvoraf de blev, der vederqvægede, og der efter komme de smuk til des minderis Heibred igien.

Den 10 og 11 Septembris var der saadan ved at stredelig Sneeveier og Storm, at der intet kunde tiliggende udrettis.

Den 12 Septembris, om Morgenen tiligg intet som der en stor hvid Bjørn ned til Vandet ved ve vi Slibet, som stod og sad noget Galuge-Flest, da ble som var af en Fist som saa kaldis, og jeg næsic delig Dag tilsorne havde fåget, hvilken Bjørn jeg meget stikked, og Folket samptlig beglereede, at de maatte Dagte rede Rissdet, hvilket jeg og tilstede, og lod vi da Rocken først forholde det, og lod det siden legge ud i Stege udi Ædicle paa en Mats Eid, og havde jeg der for selv to eller tre Stege af samme Bjørne, Riss, Minger udi Rahutten, og var vel smagendis, og bekom det os ikke ilde.

Den 13 Septembris sendte jeg baade mine Bagten Sluppe og Slibes. Baad med begge mine Under-Styremænd Hans Brok og Jan Petersen, udi begge hen, den ene paa den Bestre, den anden paa modis i den Østre Side langs Landene, med Commissar mod dem, at de paa 8 eller 9 Mille veigs skulle forsøges, som er hvad Gelegenhed der var, om der vare nogle Slibet bedre havner paa de Mladser end den som vi var fuld havde.

Den

stikkel-Bær og Tyde-Bær og gien / som var paa den Vester-Side de Plad-
n giøre en god far at besee / og berettede hand / at paa de Ste-
voraf de blev under hand havde været / funde ingen Havn er fin-
me de smul til des / men der var laugt og slet Land med Glouf /
og neppelig fandtes / sicker Havn til en Baad
var der saadan / at forvare. Samme Dag var der en Strel-
at der intet kunde lig Storm ag Sne of Nord-Ost.

Den 18 Septembris / efterdi vi fornumme-
rorgenen tiliigt intet andet end Frost og Sne / da Raadfore-
il Bandet ved de vi os med hver andre / hvad vi skulle giøre /
Baluge-Glest / da blev af alle Officererne for got anseet og en-
/ og fra næste dølig concluderet / at efterdi Winteren begyndte
den Biorn jeg meget streng og haard at komme / og den ene
e / at de maat. Dag efter den anden at tiltage og forøgis / at
bedde / og lod vi da af den onde Esne var / lode føre Slibet
det siden leg / en Steds bag en Hug hvor det lunde ligge sil-
og havde jeg ikke for Driv-Jis. Samme Dag gik Under-
Biørne-Ridt Wingen udi skyder paa det Under vi laae forra-
disi og belom. Den 19 Septembris løbe vi med Slibet og
Jagten op i Øiveret / det lengste vi lunde kom-
eg baade minime / og laae en Mat for Under / samme Mat Star-
ige mine Una den nye Drive-Jis vel to Fingers breed ind
Jan Petersen udi begge Siderne paa Slibet og Jagten da
n anden paaholdis jeg at lade forte Slibet 8 Rabeltoug ind
ed Commissar mod det Vester Land over en flacke Grund /
ille forsøger som er hen ved 900 Favne over Grunden / hvor
er vare nogle Slibet en stor Hare udslod / fordi samme Grund
den som vi var fuld med Steene / og Slibet lunde ikke vel
sidde formedest Skarpede / og Driv-Jisen sie

Om

Over

Overhaand/saa at Slibet blef hengendis paa
en Steen og blef heel lak, at alle Timmermæne
dene havde nok at digte, med legels Band før
Gloden kom igien.

Den 23 Septembris/ der vi nu havde Sli-
bet inde under Landet med en høj Fiode, da
lod jeg grave Røllen af Slibet neder udi
Grunden og understroede Flaget med Grene
af Treerne, og synde Klid og Sand iblant/paa
det Slibet kunde sidde ret paa begge Flagerne/
at det da skulle lide mindre Kost.

Samme Dag kom Hans Brok Styre-
mand igien, som havde været paa den Øste
Side paa Førsgaelse, om bedre Havner fun-
de findes / han berartede ogsaa at der fantis-
ingen Havner paa de Stæder hand havde væ-
ret, som os funde tiene til Vinter, Eje, men
der sandtes alleeniste slet bart og Morænig
Land. Og havde hand imidlertid hand der-
om søgte, været udi stor Lins-Gare, iblant det
meget nye Is, som der dres frem og tilbage, og
miste de en Dreg, som de havde med sig, fordi
Bouget brast formedest stem Grund.

Den 27 Septembris/ der vi nu meente at
Slibet udi alle maade var velsorvaret for Driv-
Is og Uveier, da kom der en strelelig Driv-
Is med en stor Ebbe paa os/saa dersom Sli-
bet ikke havde siddet saa fast paa Grunden, hav-
de vi med Isen dreven bort, og maatte vi slipo
pe alle fire Bougene, som Slibet ikke spændt for-

re en Part af dennem gik udi sydter, og ud samme Isbrud blev Skibet saa let, at vi med Floden pompede vel 2000 Steg Band, og blev Skibet samme gang fortuet af den Dok, som det sad udi, og som vi første gang der til danset havde.

Dend 28 Septembbris, lode vi med højeste Band legge Skibet til rette igien, og spandte det for 6 Tauge og med laugestie Band opsgæte Lechterne, og dennem igien digtede, da lod jeg paa nye gjøre en Dok som tilforne, hvorudf Skibet igien blev lagt, og lod jeg samme Dind Zimmermændene og andre, som noget hugge kunde, gjøre sem Brokar, de andre Holde siebte Zimmer og Steen til Brokarrene, hvilke jeg lod sætte for Bugen af Skibet, som skulle tørne Iisen, at dend icke kunde gjøre os Glade.

Dend 1 Octobris, efter som alting var nu vel forrætted, og Skibet og Jagten var vel forsøs og Storm bevaret, lod jeg Kasten oprøgne, og sætte Styderne udi Rummet, og en Part af voris Gods føre i Land, paa det Overlobbet kunde have desbedre Rom og Platz, og Skibet var nu stille lide for megen Glade, af dend store Langsel even vaag stod.

Dend 3 Octobris lod jeg Lamprenens Holde komme udi Enbistningingen til Kost, at der ikke kunne holdis mere end et Kistchen, og forordede saa, hvorledis Kol og Kieldersvenden sig med Udspisningen skulle forholde, efter min mæde.

havendes Instruk/ og deng Tids og Steds Leis-
lighed.

Dend 4 Octobris uddeelte jeg iblant Folket
Klaeder/ Skor:er/ Skoe og Støvle/ og hvad
som kunde hielpe for Kulden at asverge.

Dend 5 Octobris lod jeg giøre to store Gyr-
Steder paa Overlobbet/ som 20 Mand lunde-
vel have Rom at sidde omkring hvert/ det ene for
Masten og det andet bag Masten/ nol et Gyrsted
paa Schreplitten/ omkring hvilket 20 Personer
i ligemaaede lunde have Rom/ foruden Rockens
Rabyese/ som hand laagede udi/ deng maatte
hand selv have frie.

Dend 7 Octobris og næstfolgendes Dage
vare Timmermændene med Folket i Land at hug-
ge Timmer og slæbe Steen til Bolverket/ som
giordes til at forvare Slibet med for Slade
af Silen/ som der sammested var undertiden
meget sterk drivendis med voxendes Vand/ og
til en halv Ebbe igien.

Gamme Dag var det smukt Veir/ thi rei-
ste jeg selv op ad Riveren/ at forsøge/ hvor højt
jeg kunde komme op med en Baad/ men noget
nær hen ved halv anden Mil op i samme Ri-
ver/ var der fuld med Steen/ at jeg icte kunde
komme lengere/ og maatte vende tilbage igien.
Dg havde jeg samme Eliid med mig allehaande
Kramvahre/ udi deng Act og Meening/ at der
som jeg havde fundet noget af Landsens Folk/ al-
ville give dennem noget til Forøring/ paa da-

je

Steds Leis
 plant Follet
 e / og hvad
 erge.
 o store Hye-
 Rand lunde
 t / det ene for
 et Gyristed
 o Personer
 en Rockens
 end maatte
 des Dage
 and at hug-
 verket / som
 for Glade
 undertiden
 Band / og
 eie / thi rei-
 godder ubi hver Kant / som er med Steene om-
 hvor høylagte / og ved den eene Ende er det belagt med
 men noget synde Glade / Steene og Moes / og ved den ande
 amme Kanten Ende finder mand tvende flade Steene op-
 icke kunde seist / hen ved en God fra hinanden paa Kanten /
 bage igien / og paa disse tvende Steene ligger en flad Steen
 allehaandt plagt / og er sticket lige som det skulle være et
 ng / at der ved det Ultere / hvorpaas findes to eller tre smaa
 ens Folk / at Kull paalagt / og ingen Gild eller Kull findes
 g / paa du nære der nær omkring / hvorfaf jeg icke anderle-
 jes

des kunde eragte / end at det havet jo været brug til deres Afgudsdyrkelse / og dersom det saa er da var det at ønske / at de arme forblindede Hænninger kunde komme til dend rette og Christieli ge Troes Bekjendelse. Belangendis der Kost og Fortæring / lod det sig ansee / at de bruge meget halv-raadt / thi paa hvilke Stedemand fandt / dersom de have holdet Maaltid siuntes Beenene vel icke at have været for mager stægte.

Den 10bris begyndte jeg først at give Folket Vin Kanson / men Ell maatte de drick til deres Nodtørst / saa meget som dennem selv lystede. Korordineret og samme Eiid / hvori dis med Vagt / Bed. Hendten og Kuldbreden skulde tracteres / og hvem om Dagen skulle smelte Sneen til Vand / saa at enhver visse hvede hand skulle bestille / og hvorledis hand sig skulle forholde.

Dend 15 Octobris om Matten havet den nye Driv. Iis sat Glibet igien af Docken / sa det sad udi / men jeg lod strax der efter med Vand kaste andre grene under Glibet / og i Leer og Grues igien opfyldte / lige som det tilføne var opfyldt. Samme Nat tog Iisen et Bræk / slet bort / hvorfor jeg strax maatte lade andet udi Steden. Glibet til Bestiærmelse ige forsærdige / og det første Iisen blef slet tillædt Glibet derefter ingen mere Skade.

Dend 22 Octobris / lagde Iisen sig fast

voeret brug
med alle / da det var en strectelig haard Frost /
m det saa er sangeede vi samme Mat en soert Døef.
blindedede Hed
Ester denne Dag fangede Folket an om Da
og Christeligen / at begive sig paa Jagt / en Part af dennem
igendis deri udi i Glouven og gjorde Felder at fange Diue
see / at de brude nogle af dennem bygte Huus at ligge for
ville Stede / slug udi / som det kaldis udi Norge / og en Part
et Maaltid af Folket begaf sig paa Marken at bruge Skyt-
æret for mæle / thi der sandtes Rypper og Hareer fuldt / saa
vel som allehaande slags Fugle / saa længe som
først at givene var ikke for dyb / saa at for Juel var der
atte de drie Elids - Gordris nok / og hver Mand havde da Lyft
i dennem skæll at gaa udi Glouven og Marken at bruge
Eiid / hvori Skytterie til Elids - Gordris / fordi de ginge ey
g Kuldbre hogen Eiid udi Land / naar veirligt got var / at
Dagen skulle io forde noget got igien tilbage / hvilket noko
ver viste hvem som gaf dennem Attraa sig at moveere.
and sig stu

Den 20 Octobris lagdes Jisen til allesteds
i havet den begne tillegges / for dend sterke Flod og Ebbe
Docken / som der gik / udi disse Dage var det temmelig mild
ester med / Frost / og var hver Dag simul klaer Goestlin /
kibet / og med vorfore jeg vend / Novembbris begos mig udi
om det tilsa Land selv tiugende / og samme Eiid komme vi
jisen et Bræven ved tre Mile op udi Landet / at vi kunde tor-
atte lade fare / om der nogensteds Folk sandtes. Men
ærmelse igiordi en stor Sne saa hastig paalom / og var
slet tillag for meget tung at komme frem ubi / maatte vi
slade. bende tilbage igien / og med denne Rejsre intet udi
en sig fast sættede / men dersom vi havde hast Glier / som
m udi

udi Norge brugelig er, og Folk som derpaa har
ve kundet løbe, var det vel mueligt, at mand
havde kommet saa langt, at mand havde fundet
Folk, ellers er det umueligt, at mand paa de
Steder land komme frem om Vinteren.

Dend 10 Novembris som var St. Mortens Aften, hadde Folket studt nogle Rypper
med hvilke vi udi Steden for S. Mortens Gaar
os maatte behjelpe, og lod jeg give Folkene ud
over Slotet en Potte Spanst Vin over da
som dennem ellers daglig var forordineret, hvor
med det ganske Glæs. Folk var vel tilfreds
derhos og lyttige og glæde, og af Glæs. Då
gaves dennem saa meget dennem lyftede, men si
den der Frosten tog overhaand, frosøillet gand
ste til bonde, saa jeg icke ræt vel torde lade Fol
ket drinke deraf, førend de havde det vel optoet
hvorfør jeg igien paa nye lod det siude, hve
lende for sig efter Haanden, som de toge da
op at drinke, thi det var dog bedre end Sne
Band, som mand ellers af Sneen skulle hav
smeltet til at driske, eller at blande det udi Vin
men dog lod jeg dennem her udi deris egen Billie,
fordi dend gemeene Mand er dog saa til sind
at dend deel dennem meest forbudis, snige de si
dog til at giøre tvert imod, og icke anseer hvad
heller det land være dennem enten gavnligt
eller stadeligt.

Dend 12 Novembris var det smukt God
Aften, og da om Aftenen blev observeret Soelig

at gaa under udi Sud.-West til Westen. S
lige maade er det ogsaa at eragle / at en West-
Syd.-Ost og West.-Nord.-West. Maane gis-
ter omkling paa denne Sted fuld Goe.

Dend i 3 Novembr. begynte twende af mine
Folk iorste gang at ligge for Glug (som det kaldis
udi Norge) udi et lidet Huus / som de der til han-
de bygt udi Sloven / og forste Mat singe de twene
de sorte Reve og en Kryksux / som alle var
stipnne.

Dend i 4 Novembr. om Matten kom der en
stor foert Hund til Glibet paa Jisen / da blev
en af Folket / som gil paa Bagt / hannem vahe /
og vidste ikke andet / end det var en sort Rev / hvor-
fore hand strax stiød hannem / og kom saa med
hannem flebendes ind udi Kohuten med stor
Glede / mreenendes hand havde en stor Byste
bekommed / men om Morgen den vi saae os sorre /
var det en stor Hund / og uden Evifi var hand
afret paa Diur at fange / thi hand havde været
bunden om Noesen med smalle Linier / saa Haa-
rene varer der atgangne / og var hand flosted ud
di det høyre Øre / og land sete hans Enermand
havde ikke roet gierne mist hannem / jeg havde
og gierne selv seet / at jeg kunde have saaet hans
nem levendis fatted / da vilde jeg strax havde gjort
en Lobelremer af hannem / og ladet hannem gaa
hem igien / did som hand var hannem fra / med
Kram. Babre.

Den i 5 Novembris udi disse Dage var det

meget skjont veirrig, som det nogen Eiid saa til
Mars lunde være udi Danmark, samme Eiid
var havet uden for os gandste klar, disfligeste
var Vandet oben, saa vist mand lunde see ud u-
di Søen, men her skal mand agte, at Gisen der
udi ~~C~~ den drivere mest som Binden er sterkt
til. Item alle disse Dage, saa lenge det gode og
vilde Beier varede u-anseet at Sneen var me-
get dyb, var Folket dog daglig udi Sloven/
thi en Part af dennem stod Ripper, som vi da
singt god Hjelp af, en Part var hos deris Fel-
der, at giøre færdige, som de sangede Diur udi.
Samme Dag blev en Baadsmand begravet,
som havde ligget siug langsmmelig Eiid.

Dend 23 Novembr. dend Eiid Solen var
udi Sud, West, lod sig der til siune paa Hime-
len, som der havde været tre Soler paa Hime-
melen.

Dend 27 Novembr. var det en meget stærk
Frost, saa at alle de Glas Flaster vi havde fra-
se udi Styrer, udi hvilke var allehaande kosteligt
Vand, hvorføre er at agte, at hvo sig paa saa-
danne faalde Gare, Vand agter at begive, hand-
fæstner sig vel med Edin Flaster, eller andre,
som fort Frost lunde vel være forvarede.

Dind 3 Decembr. var det meget mildt Bes-
ter hvorføre jeg med nogle af Folket gik ud, midt
paa Hjorden, at forsøge hvor tyl Gisen var midt u-
di Binden, da besunde vi at Gisen var syv Sæ-
landts Quartet tyl, hvilken Tydalise Gisen be-
holdt

en Eiilid saa til
samme Eiilid
iar, disligeste
unde see ud ud
at Ilsen der
den er sterlist
ge det gode og
øneen var me-
udi Sloven/
er, som vi da
os deris Fels-
de Diur udi.
nd begravet/
g Eiilid.

Solen var
aa Himmel-
r paa Himmel-

meget storp
i havde fro-
nde kosteligt
sig paa jaas-
egive/hand
eller andre/
ede.

midte Be-
gil ud/midt
var midt u-
svo Gise-
t Ilsen be-
holdt

holdt en lang Eiilid efter Juul, hvad heller det frøs
lidet eller meget, men hvor stilleslaaendes Band
var, der frøes og Ilsen meget tydere end syv
Quarreer. Belangendis megen Driv. Iis, der
udi Søen frem og tilbage drivendes, og et meget
tyk, da er det den Iis, som kommer af de mange
store Elver og Fiorder, og formedelst dend store
Kraft, som Binden og Grænnen harer klu-
dendes dend tilsammen, hvoraf hand voxer saa
meget tyk tilhaade, og driver saa hen. Hvor
iblant findes og vel saa store Stycker Iis, som
ligge vel tiuge Farne over Bandet, og en Mart
Stycker Iis, som jeg selv harer ladet forsøge,
stod fast over 40 Farne paa Grunden, hvilket
mand skulle meene at være u-troligt, men det er
dog saa i Sandhed. Anlangendes saadanne
dybe og høje Stycker Iis, som jeg harer sundet,
daer min Meening derom, at hvor høje og man-
ge bratte Hjeldeer, der er ogsaa meget dybt Band,
og alt dend Once. Drift som imod Hjeldene kom-
mer drivendes, det harer en stor Tynge, og
sunker efter Haanden, og saa snart at Sneen
kommer udi Band paa saadanne kaalde Ste-
der, bliver det strax til Iis, og esterdt det dagli-
gen i saa maade formeeres, da bliver det paa det
sidste saa meget tyk og højt, thi gemeensigen
bvor saadanne høje Lande og Hjelde findes, der
findes og saadanne store og tykte Stycker Iis.
Dend 10 Decembris om Aftenen ved Klost-
ten var halv gaaen otte Klokke stet, lod Maas-

nen sig til Siune med en Formørkelse, der Maanen var fuld da blev Maanen med en stor rund Kæs omgiven, som var meget klar, og blev derud et Kaars som gik baade tværs og endelangs igennem Maanen, og begyndte der dengt Tid, Maanen var udi Øst-Nord-Ost, og varede indtil hand kom om til Øster, da begyndte Maanen at komme ind i Eclipse, og Maanens Distans fra dengt yderste Circul var Maanen paa ørige Sider lige meget, og en halv Grad over for min Østerlig Horizont, og der dengt første Formørkelse begyndte var Maanen 15 øg en halv Grad oven min Øst-Horizont, men dengt Tid Formørkelsen ful Ende, var Maanen 47 Grad oven min Syd-Horizont, og hen udi Syd-Ost til Syden der Klokken var 10 endtis det.

Belyngendes videre Relation om denne Maanens Formørkelse, da vil jeg have dengt gunstige Læser til Ephimeriden henvist hvor hand Land sceAar Maaned og Dag, naar samme Formørkelse begyndte og endtis, da skal hand visseligen forsøre hvad Differenz der er in longitudine paa Stederne. Og er dette min sorte og ensoldig Beskrivelse om forbemeldte Formørkelse, som jeg paa forbemeldte sted haver seet og observert, forhaabendis at dengt gunstige Læser, som derpaa haver Forstand, jo tager Ulting med mig i dengt beste Meening, at jeg endstikt ikke saa lige her om haver beskrebet hver Circumstantie, som det sig burde.

Dengt

Dend 29 Decembris døde min ene Bartsker paa Lampreren, ved Navn David Beiske, og maatte hans Liig ligge udi Slibet, to Dage over ubegravet, fordi der var saa megen sterkt Frost, at der ingen kunde komme udi Land han nem at begrave, forend dend 14 Decembr er var det samme Tid saa haard Kuld, at der fros Bobler paa Næsene og Kinderne paa mange af Fjellet, hvor de med bare Umsigt komme imod Binden.

Dend 20 Decembr. var det smukt mild Væser, saa at alle Mand vare i Land, en Part paa Snytterie, at vi kunde have noget ferskt til tilkommende Gule Hellige Dage, en Part af Folket var ester Beed og brende Rull, om Astenen kom Folket tilbage igien, som havde været paa Snytterie, og havde en heel Haab Nypper og en Hare.

Dend 22 Decembr. var det stark Frost, da lod jeg syde en Rosstocker, Zonde med Vand, og om Morgen'en, der de løste alle Bandene af Zonden, var dend gandske Bundstrosen og var alt sammen Sis.

Dend 24 Decembr. som var Gule-Asten, gav jeg Folket Biin og sterkt Oil, som de maatte syde om igien, thi det var bond sefsen, saa de fingo en halv Drus, og vare smul lystige, og dend ene icke fortørnede dend anden med et Ord.

Dend hellige Gule-Dag celebreret og høytideligen holte vi samptlia (som Christeligt er) holdte Prædicken og Messen, og efter Prædiken ofrede

Dend

oseede vi Præsten efter gammel Vis, hver efter sin Formue, Endog at Pengene vare ikke mange i blant Folket, saa gave de dog hvad de havde en Part gav hvidt Revestind, saa at Præsten ful til at fodre en Rortel med men hannem blev deresler ikke langt Liv fristet, at hand deng lunde slide.

Udi alle Hellige Dage var det temmelig mildt Veier, og paa det Eiden skulle ikke falde os for meget lang, Svede Folket sig udi adskillige Spil, og hvem som meest Kortvile lunde optænke, hand var best antagen, saa at Folket, som deng Tid var meestie Parten vel til pas, havde da alle, haande Optøger og Eids-Fordriv, og i saamænds fordrave vi de Hellige Dage midt deng Lyftighed, som dapaa førde var.

Anno Domini 1620.

Dend i Januar paa Myt-Mars-Dag var det en forstædtelig skarp Frost, og lod jeg dagi-
ve Folket et par Potter Vin udi hvor Stikset
over deres daglig Ordinanze, at de kunde giøre
sig lyftige med, og var det samme Dag gandste
 klar Snøskin, og altid kom dend sterkest Frost
af Nord-Best, udi disse Dage havde vi dend
skarpeste Frost, som havde været dend gandste
Winter, og samme gruelig Frost tvingde os da
allermeest.

Dend 8 Januarii og alle følgende Dage, var
dend stædtelig haarde Frost, og var det
Nord-

Nord. Vest. Veier og klar Soolskin. Samme Dag blev en af mine Baadsmænd død.

Dend 9 Januarii begynte Folket igjen / at sange nogle Rev og Gobelér.

Dend 10 Januar. ginge Præsten Her Ras-mus Jensen og Barderen Caspar Casparsen til Gengs/ester at de nogen Tid lang tilforn havde gaet heel siuge/ og dereseter daglig Dags begyntes bestig Giugdom iblant Folket / som jo mere og meere tog overhaand / samme Giugdom som da der grasseret / var en sield som Giugdom / og singe de Giuge gemeenlig alle sammen Blod-gang / ved tre Ugers Tid forend de døde. Og samme Dag døde min beste Kol.

Dend 18 Januar. alle disse Dage var det saa mildt veirligt som det nogen Tid saa til Aars kunde være her udi Danmark / desmidertid alt Folket som var med Helbrede / var udi Sloveu enhver paa sin Bestilling / og i Sønderlighed paa Skytterie / at de kunde stiude nogle Rypper til de Giuge.

Dend 21 Januarii var det stiønt klart Veier og Soolskin / og sandtes da hos os tretten Personer / som med Giugdom vare betagne. Og da / saa vel som øste tilforne / tilspurde jeg Barderen forbemeldte Mr Casper Caspersen / som og paa dend Tid laa død-siug / om hand vidste nogen god Remedium / som kunde findes udi hans Kiste / som kunde komme Folket saavel som han nem selv til Lægedom og Hjelp / og begierede / hand

band ville mig det aabenbare / der til hand fowrede / at hand havde allerede brugt saa mange Remedier / som hand med sig havde / og saa viit hand meest kunde / og hannem fiuntes raadeligst at vaere / og dersom Gud icke ville hielpe / kunde hand slet ingen anden Middel som til Redning vare behielpelig / bruge.

Dend 23 Januarii døde min ene Styremand ved Navn Hans Brok / som hen ved semi Maas neders Eiid havde gaget og ligget stug. Samme Dag var det smukt Beier og deylig Soolstein / da sad Preæsten overende udi sin Røle / og for Folket giorde Preædiken / hvilken Preædicken var og dend sidste band giorde her i Verden.

Dend 24 Januarli om Formiddag fiuntes os at vaere tvende naturlige Gole / paa Himmelnen.

Dend 25 Januarli der jeg lod forbemeldte min Styremands Hans Brokkes Liig begrave da lod jeg skude tvende Falckeneter af / hvilke var dend sidste Ere jeg paa dend Eiid han nem bevise kunde / da sprank Tappen af begge Falckeneter / og dend som gav Fyr / havde noget nær mist begge sine Been / saa meget stor var Jernet / af dend meget starpe og strenge Frost.

Dend 27 Januar døde Jens Helsing Baadsmand / samme Dag gik min Lieutenant Belbsurdig Maurids Styge med alle til Sengs / efter at hand nogen Eiid tilforne med Svaghed var betagen.

Item

Item samme Dag havde Golbet seet Sporet af sem Rensdiur, hvilke vare forjagede af en Ulf, hvilis Spor mand og lunde see, hvorförre jeg sendte en Partie Folk efter samme Diur og Ulf, udi Meening nogle af dennem at skulle bremme, men formedelst et stoort Snæ fog som Golbet poakom, lunde de icke lengere spore forbemeldte Diur efter, thi vendede de tilbage igien, og finge intet.

Dend 2 Januarli var det saa meget haard Frost, at en Ein Kande, som Drengen havde alemt udi Rahluten med noget Band udi om Matten, var frozen udi stycket, saa jeg icke kand vide, udi hvad som heldst Kar mand paa sagdanne kaalde Rejse og Fare, Band skulle kunne forvare kosteligt Band udi esterdi Eintland icke holde.

Dend 2 Februarli var det sterl Frost, da belom Golbet, som var udi Land, tvende Ripper, som til de Siuge vare meget tier komne.

Dend 5 Februarli døde en Baadsmand ved Ravn Laurids Bergen, samme Dag sendte jeg etter Bud til Bardfeeren, forbemeldte Mr. Casper Caspersen med alvorlig Formaning, om hand visste nogen Remedia og gode Diaad, at hand da for Guds skyld ville giøre sin største Fålid, eller og esterdi hand var selv meget svag, hand da vilde lade mig vide, hvad Middel og Remedy teg udi nogen maader til Golbet tunde bruge, hvortil hand svarede nu som tilsværner.

ne/ at dersom Gud icke vilde helspe / kunde hand
alcelis ingen Raad eller Hjælp betee.

Dend 6 Februarii gik jeg med tre af Folket
ud til det Gab / som vi komme ind af / at besee/
hvorledes det havde sig med Jisen i Søen / dog
kunde vi paa denne Tid icke seaab Den/ og
komme saa om Astenen igien tilbage til Skibet.

Dend 10 Februarii udi disse Dage var det
temmelig mildt Veier, mender var megen Giug-
dom og Svaghed iblant Folket. Samme Dag
døde der twende af Folkene / som udi langsomme-
lig Tid havde ligget paa deres Gotteseng.

Dend 12 Februarii finge vi twende Kipper/
som til de Giuge vare os meget kic komme.

Dend 13 Februar. ordineret jeg til hver Per-
son hvort Maaltid om Dagen en Pegel Blin/
og om Morgen en heel Maade Brendeviin //
ver dend ordinarie Deputation / som tilsat var.

Dend 16 Februarii alle disse Dage var der
intet andet end Giugdom og Skrøbelighed / og
hver Dag forsøgtis de Giuges Tal ideligen / saa
at paa denne Dag varc icke fleere end syv Farste
Mennisker / som kunde hente Beed og Vand / og
giore vis Arbejd / som saldt inden Skib Bor-
de. Samme Dag døde en Baadsmand / som
paa dend gandstle Rejse havde ligget siug / og u-
di roet Sandhed at sige / saa omfledig / som et us-
tikkelig Best.

Dend 17 Februarii døde der en af mine Folk
ved Navn Rasmus Kippenhavn / og var der da
allerede

lunde hand
ere af Folket
af / at besee/
Søen / dog
ben Vand/
et til Slibet.
age var det
egen Siug/
samme Dag
ang somme-
eseng.
ide Ripper/
omme.

il hver Per-
egeg Biin/
endeviin/
tilsat var.
ge var der
elighed / og
deligen / saa
o syv kastte
Vand / og
kib Bor-
mand / som
siug / og us-
v / som erus-

mine Folk
var der da
alleredt

allerede bortdøde af Folket 40 Personer. Sam-
me Dag bekomme vi en Hare / som os var me-
get velkommen.

Dend 20 Februarii om Aftenen døde Pre-
sien forbemeldte Her Rasmus Jensen / som da
havde gaad og ligged siug udi lang Eiid.
Dend 25 Februar. udi alle disse Dage er in-
tet synnerligt udrettet / andet end Lieutenantens
Dræng ved Navn Claus / som længe havde lig-
get siug / blev døb. Udi denne Mater Riedels-
bunden fressent stycker udi en Riedel / som blev
brugt tii at smelte Vand udi om Dagen / fordi
at der udi var om Aftenen tilsoen en Slump
Vand forglemt.

Dend 29 Februarii var det saa sterk en Frost /
atingen lunde komme udi Land / Vand eller Beed
at hente / men Rocken maatte dend Dag tage till
Brændsel hvad hand lunde saa / dog imod Asten
fil jeg en Mand i Land at hente Beed. Og
maatte jeg samme Dag selv tage vare paa Ra-
hiutten / ellers vi intet havde fanget dend Dag
till Foede / thi min Dræng var da ogsaa vorden
siug / og med alle gaaet til Sengs.

Dend 1 Martii døde Jens Borringholm og
Hans Skudenes / og efter at Siugdommen hav-
de nu tager overhaand / saa at alle Folket mesten
deel laa siug / da havde vi stor Besværheds-
scrend vi lunde saa de Døde begravne.

Dend 4 Martii var det mildt Veier / dend
Dag singe vi sem Ripper udi Marken / hvilte

vare os saare tierkomme, dennem lod jeg kaage med Suppe, og lod det iblant de Siuge udde, le, dog de af Risdet kunde intet fortære, formelst deris Mundt varer inden udi af Størbug forderede.

Dend 8 Martii døde Oluf Boye, som havde ligget siug paa ni Ugers Eiid, og blev hans Liis strax begravet.

Dend 9 Martii døde Anders Peder, som siden Guel havde ligget siug, og blev hans Liis strax begravet.

Dend 11 Martii gik Solen udi Bederen, og var da Aeqvinoctium Vernum, Nat on Dag llge lange, og gik Solen op paa de Staader udi Øst, Sud, Ost, og gik under udi Besti Nord-Best ved syp Klockeslet om Aftenen, men var dag ey mere end 6 Klocke slet, formelst Variationen. Samme Dag var det smut milde Beier, da lod jeg kaste ald Sneen af verlobbet paa Skibet, og lod giøre smul reent, jeg havde paa dend Eiid icke mange til Bals som kunde arbeide.

Dend 21 Martii, alle disse Dage var Beier til og fra undertiden god og stier, og undertiden haard og streng, saa mand der om intet synderligt land tegne. Men hvad Folket var belængd, da laae de mesten deel alle siuge (besvær) saa at der var stor Jammer og Bedryvelse, enten at see eller høre dennem. Samme Dag døde Bårdsteren forberedte Gaspar og Peder

Peder

Peder
Guel,
men jo
end va
hed, for
Den
mildt Q
god For
vorde s
udi Lan
sæde da
gav os

Den
som hav
Dag pa
i Land, o
gangen e
ge, som si
som hav
mand ta
thi ellers

Dend
var jeg u
som jeg i
nem mege

Dend
sle over,
terdi jeg
selv giøre
sommelse

Pedersen / som havde ligget siuge mesten fiben
Huel / nu og frem i bedre græsset. Siugdom-
men jo bestigere Dag efter anden / saa vi kom
end vare til overs lidede stoor. Mødsommelig-
hedførend vi kunde de Døde til Jorden besejde
Dend 24 Mart. alle disse Dage var smukt
mildt Veir / og ingen frost / saa vi havde nu en
god Forhaabning / at det ester denne Dag skulle
vorde god Veir. Der var vo en af Folkene ud
udi Land / som krog op paa en højt Klippe / og
sæde da aaben Vand uden for Gabet / hvilket
gav os god Fortrofning.

Dend 25 Martii døde Slipper Jan Olufsen /
som havde ligget siug udi 19 Uger. Samme
Dog var det vactert Veir / saa jeg da selv var
i Land / og leedte op leedte op under dend nye af-
gangen Sne / Lydebær / som de kaldes udi Norge /
som stode saa første / hvor Sneen var afgaanen /
som havde været om Høstens Tid / dog skulle
mand tage vare paa / dennem strax at afslutte /
thi ellers de strax visnede.

Dend 26 Martii var det og smukt Veir / da
var jeg udi Land / og samlede en heel Haab Bar /
som jeg iblant Folket uddelede / hvilke vare den
nem meget lierkomme / og belom den nem icke ilde.

Dend 27 Martii saar jeg Bardsterens Ki-
ste over / og hvad der udi var specialiter / thi ese-
terdi jeg havde nu ingen Bardster / maatte jeg
selv gjøre mit beste. Men det var en stor Gø-
sommelje og Forseelse / at der icke fandtes en ko-

den Forteignel; af Medicis given / hvor til nio
ge adskilige Medicamenta vare tienlige / og hvor
ledis de skulle bruges. Jeg veed og visseligen
og tot end sette mit Liv til Forved derpaa / at
der sandtes mange haande Species udi forbe-
meldte Bardster Kiste / som vendt Bardster jeg
havde icke kienchte / meget mindre hand selv vid-
ste / hvortil eller hvorledes de skulle bruges / thi
alle Navnene vare strevne paa Latin / af hvilket
hand udi sit Levendis Liv / havde icke meget for-
glemt / men naat hand nogen Glasse eller Bud-
dike udi sit Levendis Liv skulle besee / maatte
Præsten for hannem læse Opstrikken derpaa.

Dend 29 Mart. alle disse Dage var det tem-
melig mildt Veir / og døde samme Dag Ismael
Abrahamsen og Christen Gregersen / hvis døde
Legome bleve og samme Dag begravne / efter
vend Lejlighed og Evne der da forhaanden var.

Dend 30 Martii var det stark Frost / sam-
me Dag døde Svend Arvedsen Zimmermand /
paa denne Eiid gik min største Bedrøvelse og
Elendighed an / og var jeg da lige som en vild
og forladt Fugl / jeg maatte nu selv løbe omkring
udi Skibet at give de Giuge at dricke / og laa-
ge Dricke til dennem / og slappe dennem hvis jeg
kunne tænke dennem gavnligt at være / hvilket
jeg icke var til vandt / og havde derpaa en høje
Forstand.

Dend 31 Martii døde min anden Styre-
mond Johan Petersen / som havde ligget siug u-
di lang Eiid.

Dend

D
Erik
døde
De
Frost
Kuld.
mande
Haant
velse fo
Ulfing
Der
Veire
de kom
des tilg
bestedi
Der
Rasmus
Mauc.
Hoy
og var
Gott / an
dis tilgig
Den
perste
og ligge
Anders
Willem
Grav b
med stor
dend jan

Seiglads.

hvor til sli-
ilige/og hvor-
og visseligen
d derpaa/ at
es udi forbe-
Baadster jeg
and selv vidi-
bruges/ thi
in/ af hvillet
e meget for-
e eller Bud-
see/ maatte
n derpaa.
var det tem-
Dag Iismael
i/hvis dode
earne/ efter
tanden var.
frost/ sam-
mernemand/
orøvelse og
som en vild
be omkring
te/ og laa-
m hvis jeg
re/ hvilket
aa en syre
n Styre/
get siug u-

Dend

Dend 1 Aprilis døde min hellig Brodersen
Erik Munk/og komme Johan Petersens og hans
døde Legome begge tilsammen udi en Grav.

Dend 3 Aprilis var det en strectelig Stærk
Frost/ saa at ingen af os funde biotte sig for
Ruld. Jeg havde ey heller nu nogen at com-
mandere over fordi de lage nu alle under Guds
Haand/ saa her vor stor Elendighed og Bedra-
velse forhaanden. Samme Dag døde Zver
Arlsing.

Dend 4 Aprilis var det saa streng og haart
Veir/ at det var gandste umueligt/ at nogen lun-
de komme udi Land at grave en Grav til de Dø-
des Liig/ som da vare udi Slibet/ udi Jorden at
bestedige.

Dend 5 Aprilis døde Christopher Opsloe og
Rasmus Clemensen/ min Arkelimester og Hans
Maut. Samme Dag ad Asten døde min
Hoy-Baadsmand ved Navn Lauritz Hansen/
og var det nu saare ringe Mand Fal paa sunde
Holt/ at vi neppeligen vare megtige til/ de Dø-
des Liig at degrave.

Den 8 Aprilis døde Villem Gorden/ min yd-
perste Styrmann/ som længe havde baade gaet
og ligget syg. Samme Dag ad Asten/ døde
Anders Godens/ og blev hans og forbemeldte
Villem Gardons Liig begge tilsammen udi en
Grav bearavne/ hvilke vi/ som da igien levede/
med stor Nød funde af sted komme/ formedelst
dend jämmerlig Svaghed/ som var iblant os/ saa

at der var ikke end nogen ved deng Førslighed og
Styrke / at de kunde gaa udi Sloven Reed og
Brændsel at hente hvorudover vi udi disse Da-
ge maatte opføge udi Slibet alt saa meget
Brændsel der fandtes / og da det var opbrendt / da
nødtes vi til at tage vores Sluppe til at brende

Dend i o Aprilis døde Erlig og Belburdig
Mand Mauritz Stygge min Lieutenant / som
havde længe ligget siug / og tog jeg af mine egne
Linkæder og svæbte hans Liig udi det beste som
jeg kunde / og var det med stor Nød / at jeg kun-
de saa en Liigkiste gjort til hannem.

Dend i 2 Aprilis var mul Goolkin med no-
gen Regn / da det paa deng Lands-Dret ikke hav-
de regnet udi syv Maaneder. Samme Dag
førde vi Lieutenantens Liig paa Landet / og blev
ester deng Lejlighed da forhaanden var / vel til
Hørde bestediget.

Dend i 3 Aprilis var jeg i Bad udi en Vin-
Vibe / som jeg der til havde lader bereede / og brug-
e der til alle de slags Urter / som vi funde udi
Bardster Risten / og tienlige være funde. Der
ester vare ogsaa mine Folk udi Bad / saa man-
ge af dem nem som noget kunde røre sig / og icte
vare for meget svage / hvilket bekom os saa saa-
re vel (Gud stee Lov) og mig selv udi Synder-
lighed.

Dend i 4 Aprilis var det staep Frost. Og
samme Dag var jeg icte uden selv hemte / som
kunde taale at sidde over ende / og da børde
Langfredags Prædiksen.

Dend

nd Førlichkeit og
skoven Reed og
vi udi disse Da-
alt saa meget
ar opbrendt, da
ppe til at brende
og Belburdig
lieutenant, som
eg af mine egne
di det beste som
?d, at jeg lun-
m.
Goolskin med noq.
Dit icke hav-
Samme Dag
andet, og blev
a var, vel til

udi en Bina-
ede, og brug-
vi sunde udi
funde. Der
d, saa man-
e sig, og icke
os saa saa-
di Synder-

frost. Og
temte, som
da borde
Dend

Dend 16 Aprilis indfaldt Paaskes-Dag, da
døde Anders Droust og Jens Bødler som have-
de lenge ligget siuge, og efterdi det var da noget
kemmelig milde Veir, sic jeg deris Liis begra-
ven. Samme Dag gjorde jeg min Slibmand
til Slipper, enddog hand var siug, paa det at
hand dog skulle hielpe mig noget, saa meget hans
Styrke formaatte. Thi jeg var da selv gands-
ste celendig, og af dend gandske Verden alveles
forladt, som jeg giver hver at betænke. Om
Matten derefter døde Hans Bendtsen.

Dend 17 Aprilis døde min Dreng Oluf An-
dersen, som udi syv Aar havde tient mig troiligen
og vel,

Dend 19 Aprilis døde Peder Almundsen, som
lenge havde ligget siug, og var slet bortvisnet.

Dend 20 Aprilis var det smul Goolskin og
Deylig Bind, paa denne Dag bekomme vi tre
Kipper, hvilke vare os meget kierkomme.

Dend 21 Aprilis var det deylig Goolskin,
hvorsore en Part af de Siuge Krob op af deres
Røye, at de kunde varme sig imod Solen. Men
fordi de vare meget krafteslos, besvimedede de en
Part, saa det bekom den nem icke vel, og jeg
havde nok med denne at bestille, førend jeg
kunde staske hver til sin Røye igien. Samme
Dag imod Asten bekomme vi tvende Birkhøns,
hvilke vare os storligen fornøden, at vi kunde
saa noget ferskt ar vederquege os med, hvilken
Vederquegeise stede af denne synderlige Guds

Gorsjun, thi de af dend satte Spise aldeles intet
kunde foræze, uden alleeniste saaddet af hvil
først mand bekom.

Dend 22 Aprilis om Estermiddagen lod jeg
bereede et Bad, udi hvilke vi alle saa mange som
vare ved dend Stykke at vi os kunde rore, os
badede og bekom det os vel.

Dend 24 April døde Oluf Gundmose, som
var Slibmands M. at.

Dend 25 Aprilis begyndte graa Gieserne at
komme hvorudover vi os frydede, forhaabens-
des, Sommeren da at have været næst forhaab-
den, men denne Forhaabning slog os feil, thi
Kulden varede end da meget længere.

Dend 27 Aprilis var det skarp Matte, Frost
og syderlig Bind, dend Kulde, som kom udi disse
Dage, dend tvangde os mest, og gjorde os stor
Aarbrel og Forsvelning. Samme Dag døde
Halsvord Brønnie, som over to Maaneders
Tid havde ligget slug, og med stor Besverlig-
hed sic jeg hans Liig begraven.

Dend 28 Aprilis døde Morten Nielsen Bu-
telærer og Zoer Tønsberg, og var det med stor
Rød, at vi fire Personer, som endnu lidet kunde
de røre os, singe deres Liig begraven.

Dend 3 og 4 May, alle disse Dage kom der
icke et Menniske af Røgen, uden jeg og Under-
Rocken, som endda noget lidet formaaatte. Sid-
ste forstrevne Dag døde Anders Marstrand,
og Morten Marstrand, Høybaadsmands Magt
som lenge havde ligget sluge.

Dend

De
Styr-
havde
sna si-
tre Wi-
tu, lun-

Dep-
da sing-
delst vo-
besver-
dode Le-
nem po-
ren var-

Den-
nu meg-
os stor-
var det
igien sa-
dennem-
tider.
levende

Den-
vi dend
voris ste-
gen Kult
de os for-

Den-
merman-
veed, bu-
deris Liij-
udi Jord-

aldeles intet
ddet af hvil-
agen lod jeg
a mange som
de røre i os
omset, som
Gjessene ue
forhaaben-
er forhaan-
s seil / Thi
atte Frost
on udi disse
de os stor
Dag døde
Raaneders
Besverlig-
elsen Bu-
med stor
lidet kuna
kom der
g Unders-
e. Sida
strand,
os Maat
Dend

Dend 6 May døde Jocaben Waken Engelske
Styremand, som var den fierde Styremand jeg
havde hvilken laa Liig i nogle Dage, ordi det var
saar streng og stark Kuld, at ingen af os arme
tre Mennisker, som endnu noget lidet formaa-
te, kunde hielpe deres Liig til Jorden.

Dend 7 May blev det noget mildere Veier,
da finge vi de Dodes Liig begravne, dog forme-
delst voris store Skræbelighed, faldt det os saa
besverligt, at vi en anderledes kunde stasse de
døde Legemer til Jorden, end vi maatte slebeden-
nem paa en lidet Glæde, som ellers om Vinter-
en var brugt at slebe Veed med.

Dend 10 May, disse forgangne Dage var det
nu meget streng Kuld og Frost, som og gjorde
os største Gveckelse va Afhrel, men denne Dag
var det suukt milde Veir, da komme Gjessene
igien saare mangfoldige, og bekomme vi en af
dennem udi hvilken vi havde nok til tvende Maal-
tider. Dend 11d varer vi ellevne Personer udi
levendes Livs med de Giuge.

Dend 11 May var det en streng Kuld, saa
vi dend Dag laa alle stille ved Rovnen, thi for
voris store Svagheds skyld kunde vi aldeles in-
gen Kuld taale, saa vare Lemmerne af Kuld trvinge
de os forknusede.

Dend 12 May døde Jens Jørgensen Lim-
mermand, og Svend Marstrand, men GUD
veed, hvad Blændighed vi lide, førend vi finge
deris Liig begravet, og varer disse de sidste, som
udi Jorden bleve begravne. Ds. Om

Dend 16 May var det saare meget kaald, da døde Slipper Jens Hendriksen, og maatte hans liig blive liggendis u-begravet.

Dend 19 May døde Erik Hansen Li, som dend gandste hele Reyse havde været meget flittig og tiennistagtig, og icte fortørnet det ringeste Moniste, eller fortente nogen Straf, og havde da gravet saa mange Grave til de andre, og var nu ingen, som lunde hielpe hannem til Horden, men hand maatte ligge ubegraven.

Dend 20 May var det smuk mildt Veir, og Syden Bind, og var det os en stor Bedrøvelse, at der var saa overflødig Guds Gaver af adskillige slags Fugle, og var dog ingen af os saa sterke, som lunde gaa paa Marken nogen af demneu at skyde.

Dend 21 May var det klar og denlig Soolskin, og var det med stor Besverlighed, at jeg endda selv fierde kom udi Land, og gjorde der enild for os, og smurede Ledemoderne paa os med Bjørnefeet, og kom jeg selv anden igjen om Bord om Aftenen.

Dend 22 May var det saa kløn og varm Soolskin, som mand ville ønske af Gud, og af Guds Forsun kom der en Gaaestet op til Sliabet, som tre eller fire Dag tilforne var det ene been osklogt, den singe vi sat paa, og laaget, hvor af vi havde to Dages Rost.

Hvad Fugle er unlangendes, som ere udi denne Lands Egn, var der paa otte Dags Tid, komme,

me af
Svan
Gru
gæt af

De
derligt
dige
andre
at Gh
de gaa

Hvo
ta og L
en sield
merne
merlig
ne/som
dennem
den der
Egomme
meget ill
vare løs

Udi d
Sengs,
Knud L
dring, so
ten, thi
begrave e

Den 4
nu selv, si
lunde int

me af allebaande slags, nemlig, alle slags Gies,
Svanen Ender, Synderlands Riber, Svaler,
Gripper som er en god og kostelig Fugel, Mos-
grat af alle slags Falke, Ravne, Ripper, Orne.

Dend 28 Maet udi disse Dage var intet syn-
derligt at skrive om, andet end at vi syv ælen-
dige Personer, som endda laae levendes, saae hver
andre bedrøvsligen an, og forventede hver Dag
at Sneen skulle bleven borttaget, og Jisen vil-
de gaa bort.

Hvad belanger Giugdommens Symptoma-
ta og Leilighed, som vi vare behaftet udi, var det
en fieldsom og underlig Giugdom, thi alle Lem-
merne og Ledemodgene krampede sig saa jam-
merlig tilsammen med store Sting udi Lender-
ne, som man havde stucket tusinde Knive igennem
dennem, og Kroppen var saa blaa og brun, som
den der stoder sig et blaat Øye, og det gandste,
Legome var aldelis Kraeste, løs, Munden var og
meget ilde fahren og ælendig, thi alle Tænderne
vare løse, saa vi ingen Victualia kunde fortære.

Udi de Dage vi laae saa slet med alle til
Sengs, døde Neder Nyborg Zimmermand,
Knud Lauritsen Gludenes, og Jørgen Kock-
dreng, som alle bleve liggandes paa Styrepil-
ten, thi der var da ingen, som kunde derig Ellig
begrave eller kaste over Borde.

Den 4 Junii som var Vinke-Dag, var jeg
nu selv fierde levendis igien, og laae den ene og
lunde intet hicipte den anden, Raaben var ti-
dig

dig nok og havde Uppetit til Mad, men Xeno-
derne kunde ikke stede det til, og der var ikke en
af os saa sterk som kunde gaa udi Rommet at
hente os en Drif Blin Rocke. Drengen laa død
ved min Røye og tre Mænd laa død paa Sgy-
repillet og to Mænd vare udi Landet som gier-
ne vilde have været udi Slibet igien, men det
var dennem umueligt at komme der ind thi de
havde ikke saa megen Styrke udi Lemmerne at
de kunde selv hielpe sig op i Slibet saa at baa-
de de og jeg laae aldeles forsmeget, fordi vi nu
udi sine gandske Dage havde intet faaet til Le-
gomets Ophold. Saal jeg nu forventede intet
andet end at GUD vilde giøre Ende paa den-
ne mine Elendighed, og tage mig til sig udi sit
Olige. Og esterdi jeg meente at det skulde ha-
ve været det sidste jeg skrev udi denne Verden/
saaske legen Skrifi liudendes som esterfolger:
Esterdi at jeg nu ikke lenger haver Forhaab-
ning at kunde leve udi denne Verden da beder
jeg for Guds Styld om nogle Christine Menniske
hender hid at komme, at de mit arme Legome
med de andre deois som berhos findes udi For-
den ville lade begrave tagendis Londerfore af
Gud udi Himmelten. Og at denne min Relati-
on maatte blive min naadiaste Herre og Kon-
ning tilstillet. Thi hvoret Ord som her udi fin-
dis er ialtsammen sandfaerdigt paa det min fat-
tige Husfrue og Børn maatte nyde min store
Bewærlighed og ynselig Afgang noget giv ad.

Hermed

Hern
udi
D
Lugt
Eid
da beg
(som v
hand e
Menir
Sted
blant
Røyen
Hielp
Nat p
Men
som va
vede /
været
Slibet
Landet
thi Ge
ler foer
under e
lang/ so
og gior
sie krot
saae det
Jorden.

Hermel ald Verden gode Mat / og min Giesl
udi Guds Haand.

Jens Munkt.

Den 3 Junii der jeg nu icke lengere for stund
Lugt og Stank af de Døde Kroppe / som en romme
Tid bleve liggendis udi Sliber / kunde bierge
da begav jeg mig hvorledis jeg kunde udaf Røjet
(som var uden Evigt af Guds faderlige Forsun / at
hand endda lengere ville spare mig Livet) i deng
Mening / at det var lige got / hvor eller paa hvilken
Sted jeg døde / enten det skulle være ude for i-
blant de andre som laae døde / eller jeg blev udi
Røjen liggendis. Der jeg da formedelst Guds
Hjælp kom udi Rahlutten / behjælp jeg mig den
Mat paa Overlobbet med de Dødes Klæder.
Men om anden Dagen der de tvende Personer
som vare paa Landet / saae mig / at jeg endda le-
vede / hvilke jeg og mente at have lenge siden
voeret død / da begave de sig ud paa Jisen imod
Slibet til mig / og hjelpe mig saa at Slibet til
Landet / med hvilke Klæder jeg dennem tilkastedes
thi Slibet laa icke lengere end hen ved tolv el-
ler fioerten Farnie fra Landet. Og paa Landet
under en Bust havde vi vores Maaning en tids
lang / som udi denne højsølgende Tavle er at ses
og glorde Gild for os om Dagen. Paa det sidste
stue krobs vi omkring allevegne derhos / hvor vi
saae det mindste grønt at vore og komme af
Jorden / hvilket vi opgrøve / og sugede paa Hiers

Hermel.

te. Moden der af / Det fornumme vi os vel efter / at Barmen begynte snart at tage til / saa det begyndte at blive noget bedre med os.

I midlertid vi saa vore paa Landet døde Seiglegeren udi Slibet / som tilsoen med yderste Svaghed var betagen.

Dend 18 Junii som Jisen gik bort fra Slibet / singe vi et Flønder-Gæn udi Jagten / da ginge vi til Bandet med torce Fædder / og satte det ud med en fierde Part Ebbe. Den nu Floden kom igjen / da gav GUD os sex store Dørretter / hvilke jeg selv haagede / og de andre tvende ginge udi Lamprenen / og hentede viin / som vi nu lang Tid icke havde prøvet / fordi ingen af os havde appetit der til.

Der vi nu saa daglig singe ferste Fist / og den blev vel kaaget / enddog vi intet af Fisten kunde æde / men alleniste af Suppen / og drucke Viin det til / vederquægede det os / saa det blev efter Haanden noget bedre med os. Og om sider singe vi en Basse i Land / og stiød fugl / og komme saa til god Fortrætning / hvoraaf vi daglig blev sterkere / og Dag efter Dag blev temmelig til passe.

Den 26 Junii udi Jesu Navn / ester Bon og Paakaldelse til Gud om Lycte og gode Rand / sangede vi an / at ville legge Lamprenen til Enhjørningen / og gjorde os segelserdige det flittigste vi lunde. Men os forekom en stor Stimulus og stor Nod os angit / i det Lamprenen stod højt opsat

vi os vel esa-
tage til / saa
ned os.

Landet døde
en med yder-
et fra Stie-
Jagten / da
der / og sat-

Der nu
er store Do-
andre tven-
n / som vi nu
ingen af os

Fist / og
et af Fisten
og drue
la det blev
Og om-
Fugl / og
vi dagli-
bleve tem-
ster Bon
de Rand/
il Enhør-
ittigste vi
nulus og
stod højt
opsat

upsæt paa Landet med Winter-Gloeden / hvorefore
vi først maatte udlosse alt det der udi var / og
da yagte paa en høj Spring / at vi da funde
vinde dend ud / som vi og gjorde / og lagde dend
til Enhørningen. Der vi komme udi Enhør-
ningen / da szrend vi for ond Lugt og Stark fun-
de føre os noget der udi at udrette / maatte vi
først udlæsse de døde Koppe / som da vare gand-
ste forraadnede ester som vi endeligen maatte uds-
tage af Enhørningen ind udi Lamprænen Vi-
ttualia og anden Noot / først saa vi et vitre Personer
raade og regere funde / os over Gøen med at be-
hjelpe.

Dend : 6 Julit som indfaldt paa en Søndag /
om Estermiddagen / da ginge vi udi Guds Navn
til Seigels dersra / paa hvilken Liid det var der
udi Landet saa værmt / som det funde være udi
Danmark / og Moltebærrente stode da knoppede /
og var der saa fuldt af Myg / at mand icke kunde
bare sig / naar det vor stille Veir / og var der me-
gen Regn denne Liid om Aret daglig. Og
der jeg reysde dersra / boede jeg to eller tre Hul-
ler paa Enhørningen / at det Vand som var i
Slibet / med en halv Ebbe maatte blive paa det
at Slibet altid funde blive fast siddendis / i hvad
jis der komme kunde / som udi Kortet er at
see. Og havde jeg kaldet samme Havn ester
mig selv : Jens Munkens Båd. Og findis i
denne Table alt Aftegnelse / hvad sig her er til-
deager.

Dend

Den 17 Julii imod Asten mødte mig megen
Gis, da holdt jeg af og til for Gisen, og om Mato-
ten formedelst stil og mistig Veir blevé vi fast
udi Gisen, og da slap jeg Enhjørningens Baad,
som jeg slebte med mig i den Meening, om jeg
nogensteds hande kommet til Land, jeg da funde
høit vendt at hælpe mig med.

Dend 20 Julii drevé vi alt udi Gisen, og kom
der da en hvid Bisør tet ved Glibet, som
hand blev os var, tog hand Eccezum over Gi-
sen, og igienem Bandet, og en stor Hund jeg
havde med mig fulde hannem efter, som der ud-
over fra Glibet blev forvildet, og kom icke igien-
og ved to Dage der efter kunde vi endda høre
hannem strige. Og var det efter min Giedsing
vel 40 Mile fra Land.

Dend 22 Julii var det en haard Storm, saa
Glibet drev bitterlig hart, og hver gang det tør-
nede imod Gisen, var det lige som det havde tør-
net mod en Klippe, og samme Liid støtte Gisen
mit Noer i sydter, og saa fremt jeg icke havde
saad last en Dreg paa et stort Stycke Gis, at
tørne Glibet med, at det icke skulle drive saa
fast, havde baade Glibet og vi samme Dag
bleven forlaaren.

Den 22 og 25 Julii drevé vi saa alt udi Gi-
sen, og vare gjort fast ved et Gis-Bierg, at Gli-
bet skulle icke drive for hart, og lide for megen
Slade.

Dend 26 Julii komme vi af Gisen, og tenteret

Geiglads.

69

nte mig megen
i og om Mat-
bleve vi fast
ngens Haad/
ning / om jeg
/ jeg da kunde

Gisen / og kom
Stibet / som
ium over Si-
tor Hund jeg
r / som der ude
kom ikke igien/
i endda hore
nin Giedsing

Storm / saa
lang det var/
et havde var-
stotte Gisen
s ikke havde
yde Gis / at
le drive saa
ammen Dag

alt udi Gi-
eg / at Gie
for megen
og tentejet
jeg

ja vflig ben imellem Gisen / og det Gyndre
Land / sit der Sandgrund paa 33 Farne / og
helt fra af og til. Men jeg formodet dog ikke
at komme der igennem.

Dend 27 Jul. kom jeg formodt den 27. Jul. i igien
til Enhveringenis Baad / som jeg måtte klippe
ne Dage tilhørene / der jeg havde kom udi Gisen.

Dend 28 Julii kom jeg alt imellem Gisen
og Landet fra 191-25 Farne / og til Gisen paa 451/
46 og 48 Farne / og da befandt jeg / at det var
vigtigst at bænde / at komme Gisen forbi
paa den Gyndre Side.

Den 29 Jul. lagde jeg Dørkvesdig over igien.

Dend 30 Julii kom jeg etter fælt udi Gis-
en kommande det var fra tyd Landet / at man
eg ved funde ne sig jeg.

Den 1 Augusti kom jeg af Gisen igien / og
fikledte Nørdr-Best ben / og paa Dagen gennem
det fra højt / at jeg tog Booten ind / og lad dette
set et Geigel.

Dend 4 Augusti følgte jeg alt imellem Gisen
og Landet Bestvært op.

Dend 5 Augusti trængde Gisen ud om Mat-
ten fra højt / at jeg måtte ind paa 22 Farne /
forsvandt jeg kunde komme dend. Hvis Gis var over/
og er det at agte / at Gisen tager sin Delft lige
som Landet stænder sig der / og nævnt Gyndigheds-

Dend 6 Augusti satte jeg op de Band igien paa
43 Farne / og da fælte jeg min Coate. Maan den
var illig pen / og fornem ingen Gis.

6

Dend

Dend 8 Aug. feiglede jeg ubi Etmaal 40. Mille
Øst-Nord.-Øst an.

Dend 9 Augusti feiglet jeg 38 Mille/ Da sprang
Binden Østlig med en stærk Frost.

Dend 18 Augusti en Billiggee af Østen med
Kulde/ Zaage og Frost.

Dend 22 Augusti bæd det uständigt Været dog
Binden noget til Østen / og laa jeg Nordvært
over / og ud Dagningen fældt under det fas-
ste Land paa Nord-Siden/ som kaldes vendt Col-
de-Hug / og ligge paa 62 øgm halv Ørad. Og
havde jeg der Østund paa 2. Savne/ umgeført
en fierding Bechs fra Landet. Og faldet Land-
hen udi Nord.-Øst paa vend Synderlic Ende/
og et flot Land foruden Øres / og satte jeg min
Gours Øst.-Nord.-Øst benungelede i Mælefæn
Landet / og er der haard Steengtund paa 40
Savne.

Dend 23 Augusti feiglede jeg Øst-Nord.-Øst
med en sagte Kivling.

Dend 23 Augusti om Morgenentilleg kom jeg
for dend Nord.-Øst Ende af Diges England/
hvor der ved Landet fandtes megen Is / og er
paa Synder-Siden laaet flot Land / og dend Ø-
ster-Ende ligget paa 63 Ørad. Og en Mat og
Dag holdt vi at og til formedelst megen Is

Dend 24 Augusti om Morgenentil / der jeg bes-
fandt mig saa meget paa alle Sider af megen
Is at vært beringet / og Landet paa begge Si-

der

Seiglade;

67

der hos mig, da tog jeg det store Seigl ind, og Goden halleret mig igennem Jisen, hvor deng var tyndest. Og hen ved Middags-Tide kom jeg udi klart Vand, da besant jeg udi Sydren-Vord nogle høje Eylender, Sud. Vest fra mig, og satte jeg da minours Ost-Sud-Ost, hvor Eylenderne vare Sætteren, som udi Kortet findis anteignet, og laa i Bagbord jeg seiglede bort, og de andre landes River, liggendis under det faste Land, i Styrbord jeg seiglede hjem. Og er det Entringen af Fretum Christian som, mandis af Nrobo Mari.

Dend 13 Augusti befandte jeg alt i samme Cap, nat mellem Landene wegen Eis, dog tyndt, saa der var intet andet end Los an, og bold Dregens med wegen Eis, og graa Glessene begyndte stift ligten at sige Spnder paa.

Den 16 Aug. forfaldt jeg under det Norland ubi Fretum Christian eller Huttisund, Strede, og satte jeg minours Ost til Syden hen, som var Syd-Ost til Ostnæster en vis Compass.

Den 17 Augusti var en Nord-West-Bind, og lotte jeg minours Sud-Ost Variationen astagen ester en vis Compass. Denne Mat var det wegen Zaage og Frost, men paa Dagen lagde vader Seelstein og got Beier.

Den 18 Augusti indtil Middag taaget Beien og vestlig Bind, og mod Astenen sinke vi Drunenes i Sigte. Og streder ha samme Cap van den her West-Tide op ad Fretum Davis Nords,

egind ob Statum Speciam i N. ved. Sæfing vi
sæ nordlig.

Den 19 Augusti stod Bind af en vestlig
Strand og tylt Bierge, og fiklede vi det Etmaal
40 Min. da var her og det drivende skovs Bierge.

Den 20 Augusti var det en vader Skulde
Ring og fiklede vi 30 Min.

Den 21 Augusti var det en Røg og Rørd
Dens Bind på Dansk Øststranding, og fiklede
det et maaal 20 Min.

Dend 22 Augusti det Etmaal fiklede vi under
Stonfor Sejle og Stiffling 36 Min.

Dend 23 Augusti fiklede vi 27 Min. Den
den var 54 Græd og 44 Min. og samme Dag in
med Bælt blev det stiller, som lydes vilde, thi
 jeg maatte have min Damppe op, som var udkoet
 og legge en Centering vækking vend.

Dend 24 Augusti var en Stotmøl Østen, og
fiklede vi det Etmaal Øst, Øyd, Øststrungsfeje
20 Min. og om Midtogen lagde vi nordlig over.

Dend 25/26 og 27 Augusti blev det hæt stille.

Dend 29 Augusti fiklede vi en god Rørd, Rørd
Bind igien voris Courb Øst til Rørd, og Bind
den sprang til Rørd, med en Stotmøl saa at vi
maatte indtage alle Ørighene, og Dampen fik
glemt os slet intet.

Dend 31 Augusti gikede vi i østlig igien, dog
man Stonfor Ørighes var alvorlig og Uuelev

Dend 1 September, fik en Bind, hvad man
funde bortom.

Den

Den 4 Septembets efter Storm og Ule
vejr og en Stærk Øst / og mod Østen mødte
vi indtaget Gelede med alle / og var vi stille mod
Størmen.

Den 5 Septembets var det stærkt Regn
og Wind fra Storm / og funder vi aldeles ikke
vare på Pompen. Imod Aften begyndte Winden
at løbe os noget til Billie / og formeldest vi
med Pompen vare udtrækkede / vrene vi den høje
Øst mod den Gelede / på hvilket vi funder han no
gen Hville / saa vilde Pompen det ville tilstærke.
Den 5 Septembets om Middagen observeret
var 38 Gradi / 59 Min. vindens lob var vestlig med
Regn og temmelig Svævevejr.

Den 6 Septembets den høje Øst var der stille
i Billie / og Winden begyndte vindens nogot
at frimpe.

Den 7 Septembets observeret var 59 Grad /
59 Min. med en stærk Svævevejr. Vinden opa
fret / dog stærk paa Dagen begyndte vindens
igen at frimpe.

Den 8 Septembets observeret 60 Grad / 19
Min. vindens var noget vestlig / dog stille.

Den 9 / 10 og 11 Septembets varer allehaand
de 54-58 Wind / og tangter Gelede men om Øste
nen paa Vatten begyndte en Storm / og ven
ner fra Liget / saa vi tre Mennister havde
at givere forsend vi fik e den blygt / og var
Tilbet høje vind mod Østland.

Den 12 Septembets om Middagen fik
vind / og gavede høje vest mod Østland stort

i sydvest Steng. Her vedtog og saa i sydvesten den
større Mot i Synder, saa at det var her stedogen
Vest for os ere.

Dend 13 Septembr. havde vi efter min Con-
sultur. Lengden af Hestland, og da blev vi et
Slib var / hvilket vi omstider næede / saa nære /
at vi komme Golkene i Tale som var paa samme
Slib / og begierede jeg af hennem Undsæt-
ning / og givrede jeg hennem to gange om Bord /
men formedelst der givnede saa høje / Punde hand
intet hjelpe mig.

Den 14 Sept. forfaldt vi under Hælene.

Den 15 Septembris passeret Hælene / og
Binden løb heel til Sud-Ost.

Den 16 Septemb., seglede vi via Nissle. Øst til
Norden over / ad Mørge til nægtske Bte.

Den 17 Septembris udi lige maade alt seglet
Øst til Norden over.

Den 18 Septembris lagt opdigt over sigten
udi 20 Glas.

Den 19 Septembris altid blygger.

Den 20 Septembris lade vi Røge.

Den 21 Septembris kommevi i Havn Syne-
den for allen med en flyvendis Storm og ubes-
tiende. Og der jeg nu kom inden Steers paa
en stor Fiord / fandt jeg ingensteds finde / hvor
jeg kunde sette / thi maatte jeg den heele Dag
holde af og til inden Steers / fordi jeg havde it-
te uden et halvt Andet / men imod Aftenen / der
jeg saae / at ingen Folk vilde komme / gav meg mis-
hen ind ubi en Bugt / hvor jeg iglo det halve Aften-
tet

Den 15/ og 16/ døgn fra Hængensbis udstyrtsdag
før havde ingen Rende/ hvorefter jeg funderede
at Landet i Land. Sæmt udi Udstillingen kom
du Rende med uforudsigtig/ hvilken jeg måtte
træde til land en Drusqver/ at holde og hjælpe
dig et Rende i Land. Du var drøggenen
brugt sig mig fire med samme Raadtilkomm
en Drøg. Nogen i Gæstebord/ at hande fulde
Kostaffelstædt Gaesteligg og Svært som funderede
Gæster til Drøgen.

Det var nu havde Gæster udi god Galvor
og var udi Egentem Landet hømmen/ da gav
de vi andre Menniske af Ros Glæde/ og lævede
Gud handes nærliggende veninde høfde bestevet.

Den 23 Septembere kom jeg ud i egen præsten
til Drøgen/ og begav mig syvre morgedies og læs
get cm. Skæp og Drøgmodie/ fed og strax bereede
Delt og Drøgkin/ som jeg lod sticke til de to mis
te folk/ med en Stippet som jeg sendte til Gæs
ter at tage væs udi mit Land.

Den 27 Sept. klev jeg hjem til Danmark til
den høje Hvidtighed/ at jeg var din ankommen.

Min engstige evige Gud! du nærdige Gader og
Himmentle Hæste! du som høver beslægt at
paaalæde dig udi alle Mæd og Mænning/ og lo
ver derhos/ at du nærdelig vil bønge det og red
de os/ saa at vi skulle tagde dig/ hoc din Mæst und
bed/ og for dine underlige Glemninger/ som du aldr
timed Menniskens Døen. Jeg gæder nu udi den
ne lange og satlige Rejse været udi Gare og Mæd/
uds

F. fa. 4 + C ap.
Strygget big klo / Strygget big klo
Strygget big klo / Strygget big klo
Strygget big klo / Strygget big klo
Strygget big klo / Strygget big klo

apitain Jens Munk's

Livs og Levnets Bestrielse/

Flere Deels af Hans egenhændige
Sjurnaler / og Resten af andre troværdige
Documenter uddraget.

Jens Munks Fader Erik Nielsen Munk,
Sø-Capitain udi Kong Frederici Se-
cundi Eleniste, var børnbo ud af Hals-
land paa en Gaard kaldet Hjorne, og
ble til Egte Anna Bartholomei Daotter
i Golding, død 1623 og begravet i Hvalle
Bekendtskab fra Frederichs Stad. Denne Ca-
pin Erik Nielsen blev brugt i adskillige vige
Rigens Forretninger, og forestod adskillige
lyckeligheder. I blant andet var han 1565
Dr. Erik Rosencrantz medens samme Herre
ledte sig til Steenvigsholm / anfærtroed / som
oveds. Mand / at commandere den øvrige Rigs
Følket. 1568 er hand af Hal. og høvlig
utommelse Kong CHRISTIAN den VI.
anbefalet at rejse til Sverrig med de Svenske
Besandter / for at anname ester den ved
de Goetning de tilstandene Skibe / Skytt
Munition / og samme til Danmark overført.
De desse og andre Rigs besiddte troe
er et hand den 11. August 1580 blevet adlet
eftersølgende Copier af det iblant Familien
endnu

endnu conserverte adelige Patent udviser / der
et af følgende allernadigste Indhold:

I Frederik den Anden med Guds Raade etc.
Gjore vitterligt / at esterdi os Esterlige Erik
Munkisidst foreleden langvarig Feide / som var paa
nogle Aar mellem Danmark og Sverrig / saa vel
og siden samme Feide til Ende / har tient vs / og
troelig og flittig lader sig bruge baade til Lands
og Bands / mod Dotes og Rigenes Fiender /
naam Behov gjortes / og i samme hans Dienste
sig decudinden skillet og forholvt / som en ærlig
Mand bør / saamer og vel anstaar. Og paa
det samme hans Dienste ikke skal blive ubeløn-
net / men saa vel maa komme hans Esterkomme-
re og ægte Li vs Arvinger som ham selv til E-
re / Gavn / Beste og Velserd. Og esterdi Vor
Handfestning / som den vor esterlige Danmarks
markes Riges Raad og Adel udi Vor Kongl.
Kroning givet haver / formelder Os at maa gi-
ve den usel Mand Adelige Frihed / som er det
voerd / og udi Marken det ærligen forhver-
vet haver / og samme Erik Munk haver
sig saa skillet og forholvt imod voxe og Rigenes
Fiender / at hand saadan Benadding af Os med
Ere fortient haver / da have vi af Vor syn-
derlig Gunst og Raade ogsaa for slige hans for-
nævnte tro-villige Dienester / hand Os og hans
Faederne Rige her til gjort og devliss haver og
her efter troeligen gjore og bevise Mal og maa-
undt og givet / og nu med dette Vor aaben Breve
undte

under og giver fornærnte Erik Munk hans øge-
te Børn og rette Afskomme frie Frelse og saa-
dan Adelig Frihed som andere Riddere og Sven-
de i voxt Rige Danmark med Skold og Hielm/
som er 3 røde Haner med en guid Sparre ud i et
blaas Feld / de twende Haner oven ved Sparten/
og den tredie under Skolden / og til Hielmtels/
le twende Bædsel Horn hvert halv rød og halv
guult med en rød Hane der imellem / estersom
det her i Vorabns Brev malet stander. Thi
forbyde vi alle og enhver / som fornærnte Erik
Munk eller hans rette Livs Arvinger og Afskom-
me forekommendes vorder / her imod til evig
Tid / ester som forestrevet staar / at hindre eller
inogen Maade Forsang at gøre / under Vor
Hyldest og Maade. Actum Brendersd / den
11 Augusti Anno 1580.

Under Vor Signet
F r i d e r i c h.

Men for en at være videre om Capitain Jens
Munks Forfædre / saa skal det være nok at have
fortjort at hand / som i sin Tid har været bruge-
tudi adskillige Magt vaaliggende Forretninger/
og hans baver været holdt af stikkelige og ærlige Folk /
om ester deres Evne have lodet sig denne deres
Søns Opragelse / saa vilst muligt være anga-
ben Brev / Junii Mense i Rentesibn paa Bardy / 93
undre fac

saa viit sluttet land, havet hand heel ung maade Aller
 savne sin Fader; Thi 1586 kom hand med sin ænde/ e
 Moder til Frederikstad, og efter i Aars Slole Raad
 gang er hand forsendt til sin Fader i Alborg Søen/ in
 Anna Munk, da gift med Borgemester Gribel, tog da
 til Christensen, hvor hand forblev i Aars Tid live de
 indtil hand i 1591 kom igien til Norge, og derfra id var
 gik over til Engeland med en Frieser Jacob naatte h
 Gerbranzen, med hvilken hand siden soer til land i sles
 Port a port, og for at lære det Portugiselsk os, hvor
 Sprøg, der indtingede sig hos en Riobmand og indtim
 navnlig Duart Duez, hvor hand og forblev et land lære
 klar omkring. Anno 1592 er hand som Cajus Contrasse
 Vægter faren over Søen til Brasilien efter beslæ Riob
 meldte Portugiselske Riobmands Raad, for at se
 oppholde sig hos hans der værende Broder Madage, da
 gel Duez, men som samme Duez var hjemseglet forble
 til Europa, forblev hand hos Skipper Aller. 1593
 Jansen von Einhusen og med ham seiglede videre i Hol
 re fort; De vare i Seglere i Folge, nemlig med
 Admiral Jan von Bossen fra Embden, Vice handle den
 Admiral Roland von Fleckingen, Allart Janssen, et, at sa
 Gloutbynacht, endnu var eet Slib fra Neder Strand
 landene i samme Glode, Resten vare Portugis. Atten
 ser. Disse i 3 Seiglere blev antastede af nogaae Ny
 franske Gribyttere, hvis Admiral var den franske Slibes pa
 Græve og Vice-Admiral Ribold af Rochelle Slib, han
 og havde de i Sinde at bemestre sig Baya, rede at an
 tolos les Sandos. I dette Slagt blev Jan van Megele
 Bossens Slib stadt i Grund og Kunns 5 Perser, var saa
 ner selvst. Vice-Admiral Rolands Slib taget de Ulyck

orel ung maas Allert Jansens Skib stadt i Saen og op-
band med sin førende og drev Jens Munk tillige med 6 andre
Aars Sloe Maend af samme Skib paa Luger og andet i
ter i Albor Saen indtil Slaget var overstaaet da de Franco-
nester Fride se tog dem / og satte dem tvert i Landet for at
z Aars Eiid live de vilde Brasilianer til Deel. Imidler-
ge / og derfor sid var Jens Munks Villaer meget flotte / og
rieser Jacomaaatte hand meget ont udstaae. Omsider kom
siden foer hand i slet Eiilstand til Baya de totos les Gano-
Portugisestros / hvor hand af Døden maatte glose en Dyd/
Krobmændog indtinge sig hos en Skomager / hos hvilken
og forblyv en hand lærede udi i Maaneder / og siden hos en
d som Cajus Kontrafaher & Maaneder indtil dend Portugi-
slien efter besette Krobmænd Megel Duez / for hvis skyld hand
Raad / for var seiglet til Brasilien / kom fra Portugal til
Broder Madage / da hand strax tog ham til sig / hvor hand
var hemsigligz forblyv paa fjerde Aar.

Lipper Aller 1598 varre paa Reeden af denne Bye ankom-
seiglede videne z Hollandiske Skibe / som ikke havde forsynet
sig / nemlig med Kongen af Spaniens Tilladelser til at
abben / Vicchandise der i Landet / hvor udover og var besluttet
Allert Janssen / at samme Skibe Stulde glosres til Priis /
ib fra Neder Strandbræden blev til den Ende besat ud paa
re Portugis Matten med Soldater / at Hollænderne ey stulde
isteds af nogaae Nys der af / og stulde een Deel deraf inde-
re den trans Skibes paa de i Havnen liggende / store og smaa
af Rochelle Skibe / hvor med Spanierne om Morgenens ago-
sig Baya kæde at angribe Hollænderne / men Portugisens
blev han vo Megel Duez ærlige Omsorga for Hollænderne
uns / Hver / var saa stor / at hand dem om deres forestaende
Skib tagende Ulycke ved Jens Munk lod advare / som til
den

den Ende maatte svømme dem om Bordet / saa t fuld
at hand ey mere kunde komme i Land / men maatte hvn.
te med Hollænderne (af hvilke saa mange / som 1609
vare i Land / bleve anholdne) føge Søen / men gavne
neppe havde de lappet deres Ankler og vare gang retage
ne under Søsal / førend de saae de 7 Spanske Jan
Slike komme for at indhente dem / men Hollænderne og
laenderne segtede / og forsvarerede sig saa vel / daa dte en
Spanierne / da de saae sig en noget at kunde ud i laug
vette / droge tilbage igien / hvor ester Jens Munk 4 / og
men disse Slike kom til Amsterdam / og blev set i land /
sin troe bevisse Dieneste af Nederne vel optoedt / handel
og bestykket / som gierne vilde beholde ham i der / for
res Dieneste / men da hand det en vilde indgaang i Riv
forbi alp de ham til København / hvor hand ved land /
sin Ankomst blev antagen til Slike / Skriverne fornun
og aitorde 4 Rytter til Spanien.

Anno 1601 kom hand i Hr. Hendrik Hamel Rosmer
Dieneste / i hvilken hand som Købmand paa Jord og
Aars Eiid gjorde for den Gal. Herre 9 Rejse sammen
til Nørven / 4 til Danzig og Pommeren / 1 til Almadi / G
sterdam og 3 till Spanien.

1605 Begyndte den salig Mand at fare til ja at d
Søes for sin egen Regning. 1607 Var han satte de
een Rejse til Mechelle / og da hand 8 Dage so andet.
Juul kom hjem til København / begynte Vin andet /
teren med saadan Strenghed 4 Dage efter / a een h
hans indehavende Ladung blev aget over Jisen / avner
og laad samme Jis til Vaaske der ester.

1608 Vendt i May et hand seiglet her fra til King Br
Husevlg udi Sjælland / hvor hand ladede Slike / at b
be

om Borde / saaet fuld af Svovelerz og bragte det til Røbbens
and / men maapn.

da mange / som 1609 deng 21 May gis deng sat. Mandi Com-
te Sven / meagnie af Jens Hvid / hvæt med sit Skib / for at
er og være gang etage en Reyse paa Nova Zembla. Dend
de 7 Spania Januarii ankom hand ved Eghlandet Kial-
sem / men Holmia / og anstrede hand for ved Landet hvor hand
sig saa vel / sandt en lidet Riveer for i Øabet halvierde A-
get at kunde ud i laugeste Vandet / paa deng venstre Side sto-
ter Jens Munke 4 / og paa deng Østre Side i Kaars / hvor
am / og blev so strand sluttet / at af Russerne der drives nogen
ene vel op / oed handel / dog sandt deng salige Mand ey Spor-
holde ham i vesten Folk eller Handel / hand torde ikke vove sig
vilde indgaasp i Riveren ; thi Skibet lage paa en aaben for-
hvor hand ved strand / og det var tyk Begrænkt. Det eeneste
libs. Skriverne fornunne til / var Sporet af 3 eller 4 Bider
og een Ref / og laae der mange Rygbeen af
ndrik Namel Rosmer Diur. Landet i sig selv var heel bar-
obmand paa fjord og ingen Grode der paa. Som vinden
erre 9 Reyse amme Aften lob til Nord. Best / maatte Skibet
nern / i til Amt di Sven igien ; Men som dem Klocken 10 kom
negen Jis i modet / maatte de vindes bestig overi
nd / at fare taa at de kend 25 kom under Kalacien igien / og
27 Var handlette de paa 13 Farne for deng Øste Ende af
d 8 Dage for landet. Samme Aften seiglede de langs med
egynte Vinelandet / som falt mest S. O. Z. S. hen-
Dage efter / alts een halv Mil fra Landet var overaet 6 til 7
et over Ilsen Farne een sand Grund. Den 26 saa de otter
ster. Negeen Jis / og anstrede de paa 8 Farne een Fjord
let her fra til en Dræs fra Landet. Folkene foreder i Landet
ladeva Skibet at beset Leyligheden paa dette Sted / og blev
be

Solens Høyde i Syd. Best besunden paa 60° Slib
 Grav Variatine 2 Streg/ om Astenen kom Folket sig.
 Kne igien/ og havde ey sunder Folk/ bragte og enovid/ si
 ondet end 3 Spane. Unger med sig/dette var paa et paa
 dend Syndre Ende af Landet/ det var laugt/ om Augusti
 paa dend Synderste Ende var een stor Bugt 8 Aug.
 som streckede sig Nord ind. Siden forhalde den Septem
 udi Iisen/ saa Slibet/ der med Uredning havde hav
 de kostet 2000 Rixdaler/ aldeles under gil/ og opteg
 Folket maatte reticere sig udi deres Slibbaad paa Dre
 inbtil de endelig ankom til een Russit Lodie Cee. Dend
 slags Fartoy som haver 14 Roer Karle og et af Archon
 Ghermand/ dog var dette Fartoy ey saa stor synne/ ung
 at det kunde spre dem alle med deres Metalle fe. Daar
 thi maatte de forhoye Baaden med een Gang næst/ na
 omkring/ og havde de fra det Stæd/ Slibet blev til han
 fast i Iisen/ til Archangel 124 Mile/ og saaleden fra sig n
 hendrev de deres Tid til dend 17 Julii/ den 10. Ba
 de gil under Geigl/ men Iisen mædte dem de lige o
 saa sterk og tyk/ at de maatte holde sig bag Bra Taarn/
 get/ for at have Bestiermelse mod Bjørn. Jemand ko
 midertid plukket Russerne deres Gies/ som deret/ indt
 havde mange af/ de satte dem heele ned i Dreerne/ som
 hoveder/ som de siden agtede at sælge i Kol sticke 16:0
 mod graa. Dend 18 avancerede de 14 Mile til ge paa
 een liben Biehavn/ hvor laae 5 Loddier/ som ag Landete
 tede sig til Nova Zembia/ der droebte de een hvil
 Bjørn/ hvis Huid var fra Hovedet og til Rum/ til at be
 pen 14 Skoe lang/ og sandtes i dend 3 Bispund udrette
 smeltes Gister. Dend 19 fæste de meglen Driv/ og forbi
 Iis/ men i Havnene var det saa varmt/ at noglader i mod

inden paa 6 af Slibe. Folkene gav sig i Vandet / for at bæren kom folke sig. Dend 2 i kom dend salig Mand til Jens bragte og en Hvid / som laae udi Randmos / og seiglede saa dette var paer paa til Archangel / hvor de ankom dend 2 var laugt om Augusti / hvor fra dend salige Mand rejste dend i stor Bugt 8 Aug. og kom hjem til København dend 26 den forsaldt d Septembr. Ved Anledning at tale om Archangel redning havde haver dend salig Mand for de Gøsferne undergik / oppe optegnet følgende Underretning om Indsøbet Slibbaad paa Reeden til Archangel.

ist Løbie Cee. Dend der vil løbe til Podisenske eller Reeden Karle og eerst Archangel / hand maa holde dend hvide Sandey saa stort dyne / ungeschellig 2 God Vester St. Nicolai Kirkeres Gestalte / Taarn / og sætte saa ned paa 7 Havne. Derved een Gangnosti / nær hand løber ind igjenne i Grundene / Slibet blest hal hand bru je St. Nicolai Taarn Synden / og saaleden ha sig mit over Sloven / siden staar der een 7. Julii / stor Bact ved Stranden / dend skal mand holmodte dem de lige over eens med Spidsen af St. Nicolai sig bag Brat Taarn / og løbe saa Synden til Vester / indtil Sværn. Jamand kommer tet til det Vestre Land / og følge Gies / som ddet / indtil mand kommer til een hvid Sanddy / ele ned i Dreerne / som Soldaterne holder Bagt / siden maa hand sælge i Kolssicke S. O. til D. over til dend Østre Vold / li e 4 Mile tige paa Sloven / og følge dend saa meest hvor dier / som ag Landet er bratedk.

tede een hvil 1610 Blev dend salig Mand atter udsendt / tog til Rum / til at besejge Nova Zembla / men hand funde eyd 3 Kispund udrette for dend megen Jis / der kom drivendes / megen Driv / og forbi Folkene ey havde forsynet sig med Rice / em / at neglæder i mod Kulden; thi maatte hand løbe med Sli bet

bet til Rielden, og der ladde Skibet med
Gist.

1611 dengz May blev vend salig Mand
antagen udi sin Konges / Kong Christian
deng Fierdes Goe-Tjeneste som Capitain / og
blev hand forsendt til Eisborg / for at tene un-
der Admiral Jørgen Daae / som hans Lieute-
nant / til hvilken hand og ankom deng 10 May /
og forblev der til 12 Dage for Juul / da Skibe-
ne der en for Vinteren og Iisen kunde ligge / men
maatte løbe der tra-dade af Binden blev trengte
ind for Calundborg / hvor de maatte overvinde /
denne Escadre bestod af følgende Skibe / Hees-
ringnes commanderet af Admiralen Jørgen
Daae / Crocodilen af Mads Brage / Stieren
af Gronds Brockenhuus / Turtelduen af Peder
Jacobson / den forlorne Son af Johan Peter-
sen / Nøde Lov af Anders Nøll / deng sorte Hund
af Peder Holst / hvilket Skib siden blev fort
af vend salig M. nd / og Makrelen af Stephan
Sorensen / Imidlertid var forinden med denne
Escadre følgende foretagen ved Eisborg:

Dent 23 May kom de Svenske Skibe ud af
Havnen nemlig: Hector / Blaa Ormen / Krab-
ben / Jonas / Lampreren / Franska en Ild Sku-
de og een anden stor Skude / hvor paa var lagt
2 dobbelte Slanger. Denne Skude var lagt
saa fordeehavtig imellem Holmene / at deng uden
at være erponeret nogen fare / kunde lange de
Danske Skibe som og Strommen falt bort ud
paa samme Eiid af Fiorden / saa forde fienden
dend

Glibet med
salig Mand
Christian
Capitain / og
at etene un-
hans Kleute-
nd i o May/
l/ da Glibe-
de ligge/ men
blev trengte
over vinter/
Glibe? Hee
len Jørgen
e/ Stiernen
ien af Peder
ohan Peter/
sorte Hund
n blev ført
if Stephan
med denne
org:
Glibe ud af
nen/ Krab-
n Id Sku-
aa var lagt
de var lagt
dend uden
e lange de
alt bart ud
le Fienden
dend

dend sig saa vel til Nytte, at da eendeel af de
Danske Glibe for tilig havde letter under Kun-
de illuns 2 af dem komme til at træffe med Fien-
den/ og da Rulingen om Estermidagen kom af
Sven/ vilde de Svenste ikke holde Stik/ men be-
gave sig ind under Festningen igen.

Dend 28 May tog dend Salig Mand et Svensk
Glib/ kommen fra Holland/ hvor af Folket re-
stirerede sig i Land.

Dend 12 Julii/ paa hvilken Dag det hagle-
de hver Høje Korn som een Vald. Mød stor/
brændte de Danske Gottenborg reent al i Grun-
den; thi Soldaterne som laae i Bahus havde
luns forhen brændt dend eene Ende der af.

Dend 2 Julii blev asbrændt 7 eller 8 Gaar-
de paa Hisingen/ imidlertid begyndte de Sven-
ste at attackere deres Flere og sejlede Stiernen og
Crocodilen hjem til Danmark.

Dend 27 Novembr. om Natten lod Admiral
Jørgen Daae forordne/ at saa mange Baade
for Haanden vare fulde med Folk vel bemandede.
Dend salige Mand blev beordret/ at anføre dend
første Baad/ Jan Petersen dend anden/ og An-
ders Molt Aal. Baaden vare 9 i Galo-
iet/ og Desseinet at overrosle de Svenste Gli-
be/ som laae under Slottet/ men de laae alle i
deres fulde Rustning. Admiral-Glibet fæ-
ctet med 28 Stricker/ og de ondre derestet Dend
salige Mand tillige med Jens Petersen b. mister
de sig Admiral-Glibet/ og iom der vare Rom-
me uden for/ og Winden besten/ saa at Glibet

en kunde udbringes, blev Ild. Baaden lagt for Wugn der af, og Ild sat i Slibet, de Danske forbleve paa Slibet, indtil Luen itod saa klar at de Svenske paa Festningen kunde dem; thi maatte de forlade Slibet, ester at de havde mist 18 Mand, og saa snart de vore dragne der fra, kom de Svenske udaf Festningen, og sit Ilden slutt. Imidlertid voldte dog denne Expedition, at deres forre havde Udfald blev til intet, og Slibene afaalde, saa de intet mere det Maer lunde foretage. De Danske bragte til Egn af denne Entreprise 3 Flage med sig, de 2 af Heecter, og det tredie vendt blaa Orm, som bleve ephængt i Vor Frue Kirke i København.

1612 dend 2 Februar er deng salig Mand for sendt til Calundborg, for at lade Kolhale, og giøre til rette de sem der liggende Slibe, Heeringsnæs, Turteldeuen, Hunden, Begten og rgo de Loven.

Dend 12 Martii ful hand Besaling at com-mandere Heeringsnæsen, og at føre de 3 Slibe som Admiral till Elsborg, hvor hand dem leve-rede under Jørgen Daaes Commando, som 2 Dage forhen med Raphael og Leoparden, dee var ankommen.

Dend 4 May kom Hans Kongel. Majest. med Victor og et stort Fal Krigs-Hol påa Nee-den for Elsborg, og samme Nat ful deng salige Mand Ordre, at legge sig ind for Elsborg, det nærmeste muligt var; thi jagde deng sal. Mand sig under Kierling Bæret, og nærmedes sig ef-

aden lagt for
t / de Danske
stod saa klar/
dte dem ; thi
de havde mist
agne der fra/
og sit Aaben
enne Expedi/
ev til intet / og
ere det Alar
te til Zegn af
de 2 af Heo
m / som ble
benhavn.
Mand for
Kolhale / og
Slibe / Heo
egten og rø/
ling at com
ede 5 Skibe
id dem leve
ndo / som 2
parden / der
el. Manest.
o Paa Ree.
dend salige
Elsborg det
sal. Mand
nede sig et
ter

ter Haanden Landet saa nære / at hand med Styk
kerne kunde flankere paa Landet / imedens Krigs-
Folket blev sat i Land.

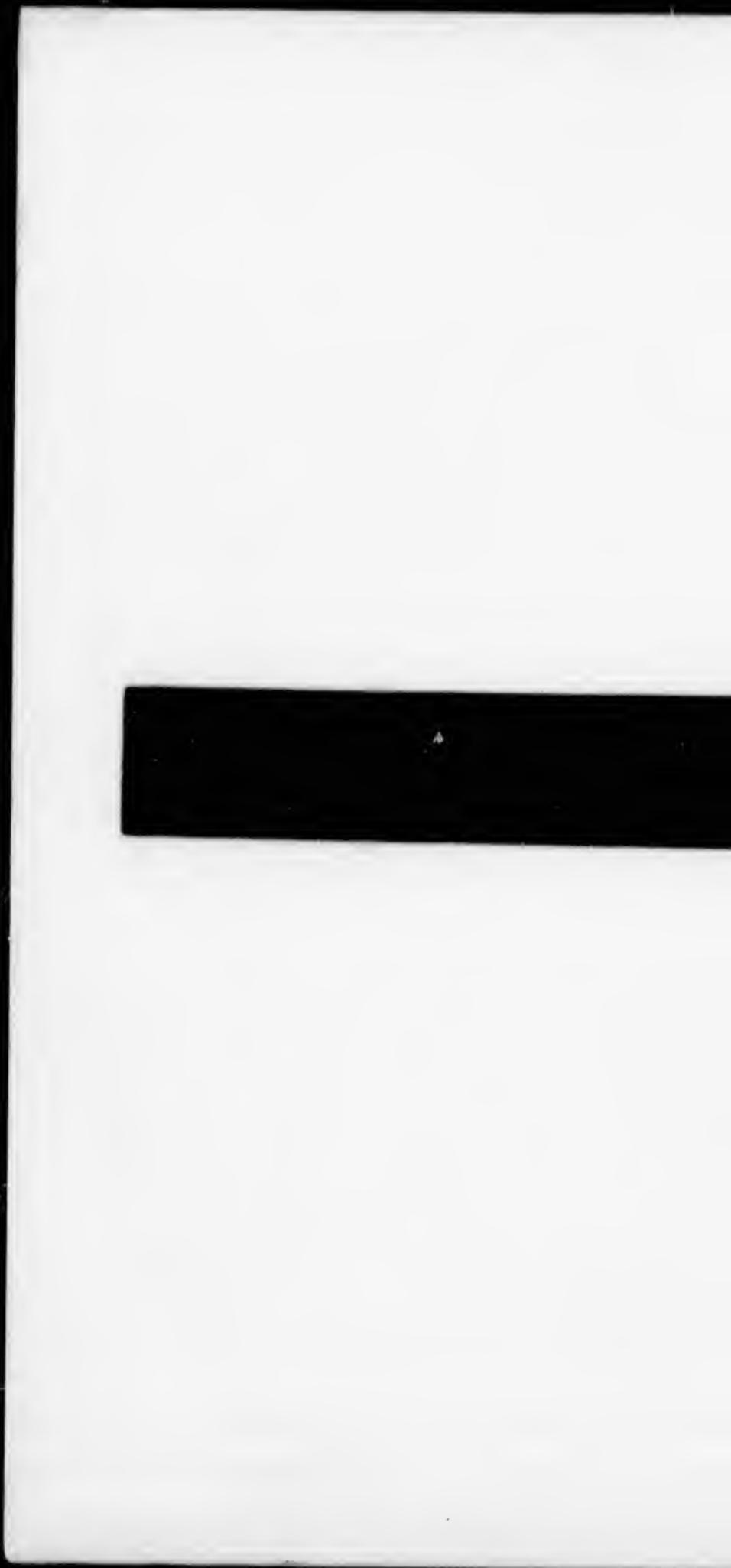
Dend 5 May om Natten blev alt det Dan
ske Krigs-Folk sat i Land for Elsborg ved Kier-
ringbierget / og dend Sol. Mand beordret at
komme i Land med 200 Matroser / forsognede med
Hæder og Spader / med hvilke hand forblev i
Land til dend 7 ud paa Natten / og imidlertid
gierde de Francheerne særdige / hvor ved 14 af
hans Mandstab bleve stukte.

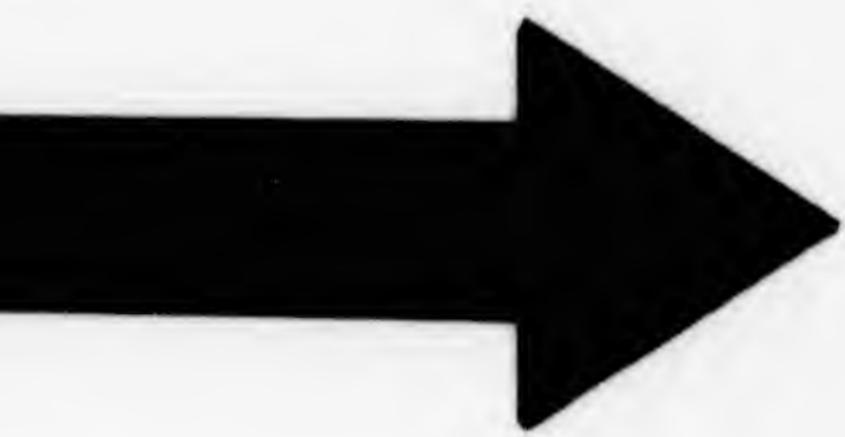
Dend 7 May om Natten var hand med Ad-
miralen for at hielpe Mætrelen med en Jagt om-
kring Elsborg Slot / hvilken skulde tage vare paa
dem / der enten ned Proviant eller Folk vilde gis-
se oven fra Slottet nogen Undsætning.

Dend 8 og 9 var dend salig Mand etter com-
manderet i Land med 100 Matroser for at føre
Batterierne tet op under Slottet / hand miste
dend Dag eendeel Folk. Hans Kongl. Majst.
var selv nærværende ved dette Arbejde / saa de-
der ved ey lidet opmuntredes / sædelis da Hans
Majest. ey allene lod dem skienke een Ahme
Rinst Buun / men endog een Tonde Rosstocker
Hul / paa hvilken Hans May. selv med sin Pun-
ner-borede Hul.

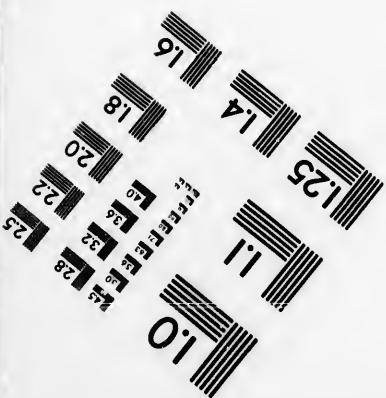
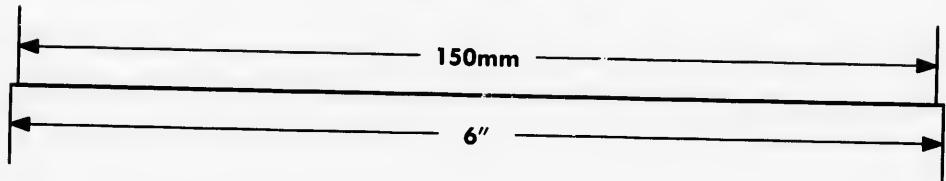
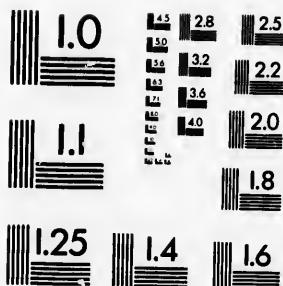
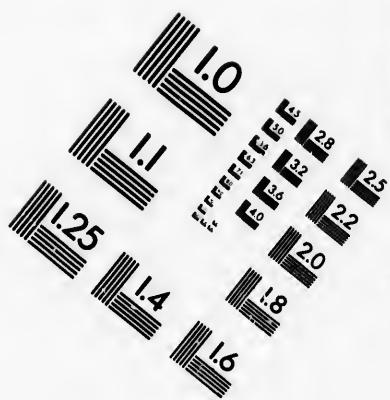
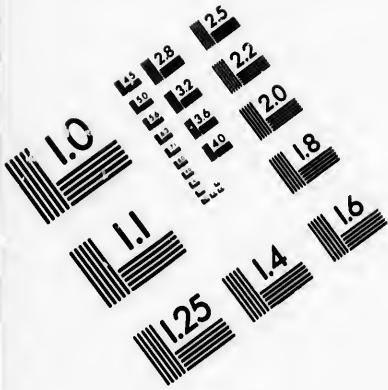
Dend 10 beordrede Hans Majest. dend salig
Mand / at være med og see til / at Schieferne
kom vel i Land / hvilke og inden for Bildingen /
i en slet vig hart ved Slottet bleve bragte ud i
Land.

Dend

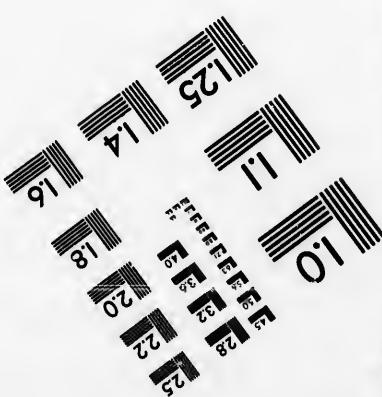

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

APPLIED IMAGE . Inc
 1653 East Main Street
Rochester, NY 14609 USA
Phone: 716/482-0300
Fax: 716/288-5989

© 1993, Applied Image, Inc., All Rights Reserved

Dend 11 blev 4 quart Cartauer bragte oppaa Batteriet.

Dend 12 om Aftenen kom endnu 2 Canoner paa Batteriet, og blev der med om Natten strax sluttet 6 Skud. Imidlertid gjorde de under dend St. Munks Anseelse staende Matroser heele Natten over Miner paa 2 Staeder under Slotet, og kom de dend Nat vel 3. Alen under Mu- ren med 4 Mands Fortiis.

Dend 13 blev dend salig Mand med Slibet Hæringsnæsen comanderet til Marstrand, for derfra at convojere Proviant-Slibene.

Dend 22 May løbde de Danske første gang Storm-ester, at det Østre Taarn var næsten nedsladt. De Svenske satte under værende Storm Sild i Overdeelen af Taarnet, saa at alt hvis Sommerverk var i Taarnet brændte. Klok-kerne og Styckerne faldt ned, saa mange som en var forsmidtede, de som løbte Storm kom mest alle til Sladet da Taarnet faldt og brændte.

Dend 23 slog de Svenske Chamade, og blev dem deres tilladt med deres fulde Over- og Under-Gewehr at udgaae, de blev alle ledsa- gede til Guldborg, dog blev en. Bøsses i øster indhentet, som havde deserteret ved Kalmar, han blev ræddbrechet og sieglet paa Bildingen.

Dend 24 drog Kongen med Hoffanen ind paa Eslborg.

Dend 25 gjortes Begyndelsen med at optage de nedslunkne Slibe.

Dend 3 Jun. blev dend St. Mand af Kongen sat

uer bragte oppaa ~~er til~~ Commandeur over Jagterne, Proviant og Ammunitions Slibene. Se v isordte hand een iden Gallo hvor med hand gis op ad Elven for- se Bahuus og Gammel Mose til Berrestem- ne / ud i Meening / der med videre at gaae op i Venneren / hvor til var god Leylighed / men som de Engelske Soldater faldt i sterk Svaghed / og deng salig Mand ey kunde faae Skader og Baar- der nok til at føre dem til Marstrand / saa at mange laae omkring ham og døde / faldt dend salig Mand selv i en haard Sygdom / saa at hand ny længere kunde være Bidne om sin brave Konges lyctelige og Seversalige Actioner ; thi blev hand farlovet at drage hjem / hvor hand si- den laae fra 18 Uger. I midlertiid har dend Høysalige Konge saa stor Maade for denne sin troe Dienere / at hand selv for ham lod bereede al- ehaonde Medicamenter / hvilken Pleye dend salig Mand og tilstriver sin Restitution. Om Dine- reen der efter blev Freden sluttet og ey mere il Goes udrettet.

1613 vendt 4 Febr. er tacket i vor Frue Kirke or Freden / og der opbaengt 43 Faner / 6 Stan- arter og de 3 Slibs - Flage / som dend salig Mand havde selv været med at tage for Els- orga.

Dend 2 Mart. blev dend salig Mand sendt til Borckholm med 5 Slibe / for at hente der fra vis der forresandtes / og forde hand hem med sig Hr. Christian Fries / siden Danmarks Riges Pankier / som anden Paase Dag samme Aar leve- rede fra sig Festningen til de Svenske. Sam-

Samme Aar deng 16 April blev deng satte
 Mand forordnet som Doll og Fourer at fare i
 den Danske Gesandte og Rigets Cancelier Jacob
 Ulholt til Spanien. Marstallen paa denne
 Rejse var: Palle Rosentræk, og Oprarter
 Tonni Friis, Rey Markau Friderich Rantzau
 Christopher Bosse, Rey Rantzau deng Unger
 Oluf Pasberg, P:der Bille, Megens Eskind
 og Christian Thomæsen. Samme Dag skiedt
 lede dette Gesandtskab med Slibene Victor
 deng Svenske Hector fra København og kom
 deng 6 May om Aftenen sildig til Couronne.
 Ved Ankomsten lod Gouverneuren strax si
 Baad gaar dem i møde, for at forhøre hvor
 vare, og saa snart hænd der om havde saa
 Svar, lod hand give Velkomst og med C
 nonerne. Hans Søn med et af Adel
 kom strax om Bord, for at bede Gesandterne va
 re velkommen, og at ledsgage dem i Land, Go
 verneuren mødte Gesandterne paa Strandbro
 den, og saa snart de satte Goden paa Landet, la
 hand løse 6 Stycker, der efter bleve ledsgag
 de ind i Byen og i hans eget Palais inlogere
 og vel trakterede. Hofs-Junkerne bleve forla
 te udi Byen hos de fornemmeste Indbygtere,
 statligen medhåndlede udi 19 Dage, til der kom
 Bud fra Høfset. Der paa opbrød Gesan
 terne deng 24 May, og komme deng 31 til Bi
 la Franca, som var 38 Mille fra Couronna, p
 hvilken Bey de bieve ledsgagede og friholden
 Gouverneuren i Couronna, men i Villa Fran
 maat

il blev deng salgaaette de give Zold af alle deres Klæder / som
 ureer at fare med. Dend 10 Jun. blev Christen Thomesen sendt
 Ccanceler Jacob Ulfeld til Madrid til at være for sig og
 alken paa denne ankomme Gesandteene i Madrid dend 14 Junii
 og Oprarter da de bleve vel modtagne hant logerede / saa og
 derich Rantzau ved altid frieholdne til dend 2 Jul. da de droge
 u deng Unger fra til Escorial. Dend 3 Jul. erholtde Geo-
 gens Elinsandterne udi Escorial deres Vissteeds Audientes
 mme Dug skilte sildtes Gesandterne fra hinanden een Drill
 bene Victor og den 20 Aug. der sta / saasom Jacob Ulfeld agtede at
 enhavn / og kom over Land igennem Frankerige / og fuldte
 til Couronna ved hannem Zonne Greis og Christopher Bas-
 euren strax si. Dend 11 ankomme de til St. Andreas /
 forhore hvo der de bleve vel tracterede ej forsiunede med
 om havde saa behaande Forskrifninger / indtil de den 16 Jul.
 sine med C. geve sig paa Hiemreysen og den 30 der estre
 al Adelinde ved Kopenhagen.
 Besandterne va 1614 dend 16 May er deng salig Mand af-
 i Land / Gode Prediger til at soe nogle Rusiske Gesandtes
 ia Scandbrororden omkring til Archangel med Elbet kate-
 paa Landet / lejet Herringenassen / dend 20 Gesandt hede Jo-
 aleve de ledsgaen Michaelovich / dend anden Gabriel var Can-
 aleis inlogerede / deres medhavende folgebestoed af 35 Per-
 ne bleve forlagter / Med samme Elb fuldte ogsaa Canc-
 Gadbyagere / Herremend Iv: v B: nd / og deng sal. Mand
 Dage / til der kom den Broder Petriels w:unk / som havde Hans
 brod Gesandt Kongl. Majest. Erene de at forrette. Her-
 dend 31 til Billunden var paa Elbet Morten Mortensen ses
 Couronna / paa helsingør / Morten Jensens Son / og 10 eller
 og frieholden i andre Personer / som i Rusland fulde forblie-
 i Villa Frank
 maat

de. Samme Rejse blev fuldendet deng 2. Augusti. I midlertid var Hans Kongl. Majestet med i Stribe: Spes, Justitia og Hector i England.

1615 deng 10. May blev udsendt i Stribe Victor og Jupiter, at besøge det Nordiske Farvand. Det første Skib blev ført af Jørgen Daae, og var deng salig Mand hans Lieutenant. Det andet af Claus Paulsen og stod under han Johan Sem. Ved deres Ankomst til Auelby Havn i Sørøst deng 20. May, blev dem berettet, at 2. Fribyttere, der nyeligen havde været i Det eene sket af Thomas Toller, var der blevet forulydet; og det andet Jan Mandoses tilhørende var nyeligen bortsejlet, og havde sat sig i Ours til Norlandene. Thomas Toller havde bemestret sig et Engelsk Fister-Stribe, og var beundret løben ad Søen, hans svæge Folk havde bemægtet sig ligeledes i Fister-Stribe. Da gen der østeblev dem advaret, at de fra Eskeværen Toller bortlobne Folk op holdt sig ved Vesper-Havn; thi forsøgde Jørgen Daae sig der hen, og overraskette dem. Engelhenderne glorde Modværen paa disse Stribe. Genterner som var e alleve,退休erede sig paa Klippen og undløb til Torshavn, hvor de toge en Baad og gav sig ud i Søen. De øvrige Engelleender som var e blevne tilbage i Stribe, i 3. i Falset, der øste deres egen Weltendelse hadde plyndret Kisterne og berøvet de fattige, blevne ophængt i Havnene, dog blev en Morian stenlagt i Stribe.

uldendet dend 2
 is Kongl. Majest
 og Hector i En
 ndt 2 Slibe Bi
 t Nordanstikke Far
 v fort af Jorgen
 hans Lieutenanc
 stod under han
 omst til Auelby
 blev dem beret
 en havde været
 e var der blevet
 endoset tilhøren
 g havde sat si
 es Stokker havde
 Slibe og varde
 eige Folk havd
 Slibe. Da
 at de fra Sve
 opholdt sig ud
 Jorgen Daad
 Engelandet endnu to Torninger med ham, saa hand blev
 Slibe. Men
 s paa Klippen er Rister; for at kunde stoppe Lecken; men alt
 e toge en Baade regjacevis; thi løb hans Jagt bort da den saae
 rige Engelandet endoset i denne Mod. Og da nu Mendozaes
 libet, i 3 i Talte saae Redning at undkomme, hold hand plat
 se havde plyndret en vind, og løb Slibet i Stranden paa den
 bleve opbengt, som en stille Side, dog ramte hand en liden
 torian stenlet i sibhavn, saa Sven ej kunde giøre ham Glæ
 Siven

de. Victor med Jupiter ginge da til Underne ha
uden for hænnem paa 4 Favne; thi det var en gis
heel flat Strand/og begyndte da een halv Storm fol
af Nord. Vest med Hagel og Sne. Den Bord
Høst og anden Dagen bleve de stille liggende over
formedelst Storm. Imidlets tid lod Mendosse ben de
alle sine Flage til Bravæde flye. Dend 26 Juillat
nii lod Jørgen Daac giøre Landgang med begre
ge Slibbs. Baadene selv gik hand om Bord pa Bar
Jupiter/og nærmede sig dermed Landet/ saa vii hand
mueligt/ i hvor vr det ikke kunde klæde; thi marke
Bander og Strandene var flat/dog/stankered udher
hand med Stylerne imedens at Holter gik i Land Gulb
Gienden havde da indlager een høj Backe eerler/ saa
Musquet Slud fra Stranden/ saa at Holten den 19
som havde giort Landgang maatte udstaae Idemian
af hans Musqveter/ indtil de kom under Backen et til sp
Da de kom der under/ maatte de igennem en stor vallen
Snee droye op ad Backen/ som de igennem giden 3 b
og drevet Gienden af Backen/ som imidlets tid bega til Ria
sig til Slibet/de andre stanqverte derpaa af Balloes o
len/ hvor Gienden havde begyndt at opkaste een Port
Sandfe/ saa stort ind i Mendoses Slib/ de in
gen kunde decke sig paa Overlabet/ eller komme med 3
til Stylerne. Som da Mendoses sygtede de N
hor/ at naar Bandet faldt/ og Slibet stod tør/ da bande
da skulde vorde antastet med Sib/ stat hand serpe him
hvid Gane id/ og begierde Quarreer/ hvor paa Nove
hans Etutenant Balt Brae kom i Land/ og da til Land
Claus Poulsen og den salig Mand er vilde ngyt/ indom
der med/ Loui Mendoses selv/ og begierede Raade handle
og Forskring om Sivet/ men Jørgen Daac tilfug/ tract
de

ge da til Under de ham / hans Lieutenant og Slipperen icuns
; thi det var et gis Fris indtil de komme til Kjøbenhavn / hans
een halv Stor folk som bestode af 72 Personer / bleve ført om
Onee. Den Bord paa Victor / og om Matten blevne de 53 fast
e stille liggende over Borde to og to med Ryggen sammenbund
i blod Mendoset / de 17 tillige med een Styrmand vore youngne
e. Dend 26 Juil at følge med ham. Skibet blev der efter sat i
dgang med beg Grand / og seiglede Tjørgen Daæ der paa rigien til
nd om Bord paa Bardehuus / hvor hand ankom den 6 Jul. og som
d Landet / saa vi hand ful at spørge at nogle Bestayer laae i Fins
nde klæde ; thi marken og dreve Hvalfiskerie / forsyede hand sig
/ dog / stankered bithen / og ved sin Ankomst i Lemervigen den 17
folket ful i Land Jul. bemærkede hand sig en Bestayer paa 200 Læ
i høj. Hade ester / som indehavde 500 Ørehoveder Tran / saa og
/ saa at Folkendom den 19 ubi Kielvigen 2 Bestayer fra St. Gebas
te udstaae Idemian / med 600 Ørehoveder Tran / de 2 bleve dom
under Backen til Preis i Kjøbenhavn / og Byttet deelte / halv
iglenne en stor dellem Kongen og dem som havde gjort Byttet /
de iglenne gjorden 3 blev stigivet. Den 26 August. kom de biem
midtertid bega til Kjøbenhavn / og 3 Dage der efter blev Men
der paa af Galloes og Brae hængt i Buppen uden for Øster
at oplaste en Port og Slipperen neden under i Gallien.
s Skib / at ind 1616 dend 4 April. seiglede den falige Mand
et / eller komme med 3 hans Majest. Orlogs Skibe / for at beso
ndoses frystede de Norlandste Færøerne og Fjorlandste Far
bet stod tæt / dæbende / men der var intet at udrette ; thi seylede
stak hand ene biem igen. Samme Aar reysted den salig Mand
ester / hvor paa Novembri af Gundet til Amsterdam / og s. den
i Land / og da til Lands igennem Frankrig til Biscayen / og
en vilde nysse ankom den fal. Mand til St. Jan de Lis for at
gjede Raade handle med Biscayerne / om at indgaae een Con
n. Daæ til sag / tract med dem / ester sin Inscuries Indhold / men

da hand efter 8 Dages se giavtes Handling ey med den
funde komme til Accord/ begav hand sig dend 29 Decembere pa
paa Hiemreysen/ og ankom til Bordeaux dend 15 Januar
1621/ hvor hand kom til Accord med een Biscaier navn
Jan Longhem/ som lovede at forslasse ham 18 Biscaier
som var vante til at sange og dræbe Hvaler/ hvilke pa
deres egen Bekostning skulde komme til Amsterdamer
Greven af Gramante vilde ey tilstænde dem/ at føre ud
landet/ med mindre mand skulde give ham store Forretin
ger. Da nu denne Contract var gjort/ fortsætte den
St. Mand deng 23 Jan. sin Rejse til St. Martin/ hvil
sta hand gik over til Engeland/ og ankom sidien til Am
sterdam deng 16 Maert. hvor hand forrethane de ham be
lovede 18 Biscaier/ hand glorte des paa altid klar for
dem/ og begav sig med dem paa Hiemreysen til Kloben
havn/ hvor hand ankom deng 17 April/ og var saa den
første/ der hente Hvalsangere ind i Danmark/ hand red
de selve stor Part i samle Fiskerie/ men som hand af Konge
var laant til at befare Ost-Indien/ maatte hand forlade
denne Handel/ hvor udi hand paa 3 Rejser havde tabe
vet 1000 Rixdaler/ uanseet de gjorde een god Rejse
forste Maer/ som endnu havde vores bedres/ hvis Lamper
Gade samt gode Vodkere havde været i Torraad.

1621: 8. deng 20 Februar. blev deng solig Mand anbefa
let at lade flyve og færdiggøre de trende Slike Christian
Krobenhavn og Øresund/ som var destinerede til Ost-
dien/ men som hand til sidst ey kunde komme til reje ma
de ved sommende/ og ham ey bles holdet/ hvis var love
snytes ham sidien/ Hans Kngl. Majest. icuns havde laau
ham til Compagniet/ at hand ey var pligtig til at tåne da
Hans Majest. var der paa saa naaelig/ at frætage han
for saadan Rejse/ og besøel ham/ at oppasse sin gavle L
ueste/ imidlertid indstied hand dog i dette nye Compagnie
300 Rixdaler.

1619 deng 9 May er deng St. Mand efter Hans Kngl.
Majest. Anordning med 2 Slike/ Enhorningen og Lan
petnen/ bemandede med 64 Mand/ udsejlet fra Kloben
havn

handling en med den nuværer at opførde den Nørdb. Besittre Passagie. Hvad
sig deng 29 Decemb're paa samme Rejse har tilbraget / findes udi denne lille
caur deng 15 Januar tractat, og var Slutningen paa Rejsen denne / at hand
e en Biscaier navnlig to tredie deng 24 Decembr. 1620 er tilbage kommen / es-
sсе ham 18 Biscaier dledende Elbret Tentholzungen i Jlsen / og bi høf-
e Hvaler / hvilke paa dode.

til Amsterdam ; thi Samme War in Februar, havet begge de Nordiske Røn-
de dem / at føre adgået / Kong Christian deng fjerde og Kong Gustavus Adol-
fus ham store Forarbejds holdt eet venlig Mode i Halmsted / og hørt der esten
iort / fortætte dem samme Dye gandste afbrændt.

I St. Martin / hvor 1621 War deng Sal. Mand af Rønen forsendt til Hol-
land som fiden til Amsterdamb / for at antage Gott paa Ost. Indien / og havde hand
resande de ham høvd sig Hans Longl. Maj. Pardons, og Venaadings Drep
paa alting Plat fra alle dem / som af Danmark og Norge eller af hans
meysen til Nloben ajet. Denne varc undvigte / saa at de / som icke hav-
be gaet Blodslam efter Manddrab / sicer og fel kunne
Danmark / hand red / som hand af Konge
naatte hand forladt pagl. Ordre udtaget Maadsfolk fra Elsterleben / dit
kørsel havde tæb i Ladus / og da hand om Paosten hjemkom / er hand ud-
een god Rejse den kommanderet med Elbret Nellebladet / at convojete des
dres / hvis Lander i Ost. Indiske Elb Waterhunden forbi de Canariske Ep-
i Torraad.

salig Mand anbefalede Hans Majestat med Elbret / Actentia og andres
Elbrie Christian / at Elbrie / da besoel Hans Majestat den salig Mand
linerede til Ost. Indien / følge Bloden til Bergen / hvor hand forblev till Den-
omme till re: se maa Dagen var omme / saa at hand i Augusto. hjemkom.
det / hvis var love 1622 et den Sal. Mand bleven Broder udi det af
schuns havde laaet / og Dyploolig Dukorumelst Kong Christian den
stig til at stiene den / der stistede Skottelav.

1623 er den Sal. Mand som Admiral for de 4 El-
basse sin gamle Elbret / Gabriel / Hadhesten og Elbret udcomman-
dette nye Compagnier / som Maret tilforn havde fra det Danske Compag-
niet noget Gods / som skalde til Nutfora / saa og der
efter Hans Konge / Elsterne forboldet sig utilborlig mod de Dansk / ja
orningens og Landet dobbelt Told / nagslet den Russ af Lapland tilhørte
elget fra Nloben inware. Den Sal. Mand tryssedes det forhand
har

Die Gerechteit 6
Wohlte ghorte
Von der Befreiung
Durch Christus / 3

W. H. D. Green

2014-15 ENTREPRENEURSHIP
AND INNOVATION
COURSES
2014-15 COURSES
2014-15 COURSES

Imp. U.S. GOVERNMENT (1893) (1894)

